

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

Ára: 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZAM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGŐ, FEL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1940 JANUÁR 4, SZOMBAT

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. ÉVFOLYAM, 3. SZAM

Németország döntő csapásra készül Anglia ellen

Me-kezdődött az amerikai kongresszus -- Az olasz sajtó nagy lelkesedéssel üdvözi az érkező német haderőket -- Román megszállott területeken tovább üldözik a magyarokat -- Az olasz haderő nagy ütközetre készül az albán-görög fronton -- A bolgár miniszterelnök bécsi útja

Belgrád szerint nagy katonai események előtt állunk

Belgrád, január 3. (Bud. Tud.) A jugoszláv közvéleményben élénk érdeklődést keltett a Németországban eddig működött olasz repülőhadtest hazarendelése és ezzel egyidejűleg német repülőhadtest Olaszországba való küldése.

A „Vreme“ berlini tudósítójától feltűnést keltő jelentést közöl a végső katonai döntésre irányuló előkészületekről. A lap tudósítója megállapítja, hogy a **hármas paktum olyan eszköz, amely biztosítja a békét mindazokon a helyeken, ahol a háborús tűz még nem gyulladt ki.** Nagy-Britannia arra törekszik, hogy a háborúba más államok is belesodródjanak, így Szovjet-Oroszország és egyéb államok.

A lap berlini tudósítója a továbbiakban megállapítja: **örülési fontosságú katonai események előtt állunk.** Nem csupán a német hadsereg légi erői, hanem tengerészeti erői és minden más katonai alakulatai részt fognak venni azokban a műveletekben, amelyek a végleges katonai döntést hivatottak meghozni.

FELROBBANTJÁK A CITY ÖSSZES MEGRONGÁLÓDOTT ÉPÜLETEIT

London, január 3. (Reuter) Pénteken szerzett értesülés szerint valamennyi City-beli épületet, amely a vasárnapi légitámadás során megrongálódott, valószínűleg a most következő hetekben **dinamitával felrobbantják, kivéve néhány megrongálódott régi templomot.** Péntek délután levegőbe repítették az Aitersgatte melletti háztömböt. Az áldozatul esett épületek között van az 1723-ban alapított híres Sheepsheadi Simpson pince, ahol megőriztek bizonyos vendéglátó szokásokat.

Buenos Aires, január 3. (Stefani) A National londoni tudósítója szerint az angol forrás elsősorban ismeri el, hogy **Anglia a háború első 16 hónapjában 4.5 millió tonna kereskedelmi hajóteret veszített.** (MTI)

A POPOLO DI ROMA A NÉMET LÉGIARAJOK OLASZORSZÁGBA KÜLDÉSÉRŐL

Róma, január 3 (Stefani) Az olasz légiarajok három hónapja együtt küzdenek német bajtársaikkal, most a tengelyhatalmak fegyverbarátsága az Anglia elleni küzdelemben újabb megerősítést nyert néhány német légi rajnak Olaszországba küldése által — írja a „Po-

polo di Roma“ egyik cikkében. A lap hozzáteszi, hogy **az olasz és a német haderők egyesülnek és kitesszítik egymást a közös ellenség ellen a közös arcvonalon.** A két nemzet háborús testvérisége tehát megerősödik és ezáltal újabb kifejezésre jut az az egyöntetű elhatározás és az a rendíthetetlen akarat, hogy minden erőforrást és minden eszközt felhasználják a végső győzelemhez. Abban a pillanatban, amikor a német légihaderő bátor tagjai új háborús tevékenységbe kezdenek harcossaink oldalán, az olasz nép meleg üdvözlését küldi az Anglia felett ezer csatát vívott és ezerszer győzött német repülőknél.

Ward Pryce nem bízik tulságosan az Egyesült Államokban

Genf, január 3. (Német TI) Ward Pryce a Daily Mail hasábjain „Az eljövendő hathónap alatt megálljuk-e helyünket, vagy elbukunk“ cím alatt többek között ezeket írja:

Egy esztendeje csak, hogy egyik ellenségünk egy hatalmas szövetségeseink volt. Ma fordított a helyzet. Az angol birodalom a görögök segítségétől és kis csoportok közreműködésétől eltekintve, egyedül áll. Németország az elmúlt évben nem csupán nagy hadsereggel, hajóhadal és légi haderővel rendelkező szövetségest nyert, hanem **megszerezte az európai ipari és gazdasági segélyforrással felelt**

A félhivatalos angol hírszolgálat megkamisította a „Pravda“ újságvévi vezető cikkét

Moszkva, január 3. (NST) Moszkvában csütörtökön megállapították, hogy a félhivatalos angol Reuter-hírszolgálat és a British Broadcasting Corporation, a brit rádiószolgálat január 1-én durván megkamisította a Pravda újságvévi vezető cikkét.

A londoni rádió arról számolt be, hogy a lap vezetőhelyén megjelent körülbelül kétszáz soros cikket maga Sztalin írta és azt állította, hogy a cikkben szerepel a következő kitétel:

—Az országunkat fenyegető háborús veszedelem megnövekedett. Az egész orosz népet mozgósítani kell, hogy készlenlőben legyen, nehogy halálos ellenségünk rajtuk ülhessen.

Moszkvában megállapították, hogy a Pravda cikke ezt a kitételet ilyen formában nem tartalmazza. Az orosz politika és sajtóügy komoly ismerői szerint képtelenség az az állítás is, hogy a Pravda január 1-i számában megjelent cikk Sztalin által ered.

A cikk a valóságban így szól: „A második világháború alatt az immortalista államok általános militarizálás útján hatalmas mértékben fokozták mindenfajta hadianyag termelését. Az országukat fenyegető háborús veszedelem megnövekedett. A

uralmat az Északi főkötől a Pyreneusokig és Bresttől a Fekete tengerig.

Ha valaki ezt egy esztendeje így jósolta volna, boldognak tartották volna. Tavaly ebben az időtájtban erősen bíztunk a Maginot vonalban. Ne bíztunk ma tulságosan az Egyesült Államokban. Sir Walter Layton ellátásügyi minisztérium főigazgatója a következő hírt hozta Amerikából:

Az amerikai erőfeszítések eredménye **nem várható tavaszra, csupán az ősz-utára.** Ne higgyük, hogy az idén Amerika ontani fogja a fegyvereket. (MTI)

nemzetközi helyzet bonyolódott és minden eshetőség csíráját magában hordja. Ezt a kitételet követően idézi azután a lap névtelen vezetőcikkírója Sztalinnak egy levelet, amelyet még 1938 áprilisában között az orosz sajtó „Levél Ivanov elvtárs-hoz“ címen. Ebben a levélben szerepelt azután a következő megjegyzés: „Egész néoünknek állandó mozgósítás készületében kell lennie egy esetleges megtámadtatás veszedelemével szemben, nehogy esetleg egy erősebb ellenségnek essünk áldozatul.“ Ezt az idézetet a Pravda cikkírója a következő megjegyzéssel látja el: „Ezt tanítja Sztalin elvtárs.“

A „Pravda“ újsávi cikke azután a következőképpen folytatódik:

„Az új év megköveteli, hogy munkásságunkban mindig és mindenütt az ország védelmének érdeke álljon első helyen. El kell érünk a kapitalista államokat és gazdasági tekintetben lépést kell tartanunk velük. Ez a feladat és a nemzetközi helyzet arra kényszerít bennünket, hogy barcoljunk túlzott biztonságérzetünk és önelégültségünk ellen. Arra kényserít bennünket, hogy némi szerénységet tanúsítsunk teljesítményeink értékesítésénél. Arra kényszerít bennünket, hogy szigorúan

ellenőrizzük és kihasználjuk azokat a tapasztalatokat, amelyeket nemcsak nálunk, hanem külföldön is szerezhetünk. Technikai téren nem szabad elmaradnunk a kapitalista államok mögött.“

Az angol hírszolgálat főleg anynyiban hamisította meg ezt a cikket, hogy a **döntő mondat voltaképpen kétstélíves idézet és hogy csupán ez az idézet Sztalin írása, nem pedig maga a cikk.** Egyébként a vezetőcikk főleg belpolitikai kérdésekkel foglalkozik, így elsősorban az orosz mezőgazdasági és ipari termelés fokozásának kérdésével. A külpolitikai vonatkozású megállapítások megvilágítására szolgálnak.

MEGNYILT AZ AMERIKAI KONGRESSZUS

Washington, január 3. (Reuter) A kongresszus 77. ülészaka pénteken délelőtt nyílt meg félórával a szenátus 76. ülészakának bezárása után. A megnyitószertertársnak különös ünnepi jelleget adott az a körülmény, hogy a megnyitás súlyos nemzetközi helyzetben történt. (MTI)

TOVÁBB FOLYIK A MAGYAR ÜLDÖZÉS A MEGSZÁLLOTT TERÜLETEN

Bukarest, január 3. A múlt év december 18-án az erdélyi magyar gazdasági egyesület központi vezetőjét, Bittay Imrét a gyulafehérvári rendőrfőnök utasítására letartóztatták, majd a rendőrök fedezete mellett Gyulafehérvárra szállították. A letartóztatásra az ürügyet a fenti egyesületnek egy állítólagos engedély nélkül tartott gyűlése szolgáltatta. Valójában azonban az egyesület tisztviselőinek adminisztratív működését minősítették gyűlésnek. December 29-én pedig Szász Pál, volt képviselőt, az EGE elnökét tartóztatták le s mindkettőjüket átadták a nagyszabeni bíróságnak. A letartóztatás híre a magyar nemzetiségű lakosok között osztatlan felháborodást keltett. A több oldalról történt intervencióra végül szabadon bocsátották a letartóztatottakat és Szász Pál a belügyminisztérium államtitkára rendelte magához kihallgatásra. (MTI)

Bukarestből jelentik, hogy a nemzet gazdasági minisztérium felszólította mindazokat az iparvállalatokat, amelyek 5 munkásnál többet foglalkoztatnak, közöljék, hány idegen és hány román van alkalmazásukban.

Bukarest, január 3. (MTI) Az újév

alkalmából Antonescu tábornok felhívást intézett a legionáriusokhoz, melyben nyomatékosan figyelmeztette őket, hogy tartsák tisztelgésben az emberi törvényeket, tiszteeljék más emberek életét és vagyonát. Horia Sima, aki ugyancsak felhívást intézett a legionáriusokhoz, rendre és fegyelmre intette őket.

Roosevelt Angliába küldi személyes képviselőjét

Washington, január 3. (Reuter.) Roosevelt pénteken bejelentette, hogy rövid időn belül Angliába küldi Harry Hopkins volt kereskedelmi államtitkárát, aki új londoni nagykövetté való kinevezéséig az ő személyes képviselője lesz Londonban.

Washington, január 3. (Reuter.) Roosevelt elnök a sajtóértekezleten Hopkins angolai kiküldetésével kapcsolatosan rámutatott arra, hogy azért utazik Hopkins Nagybritanniába, hogy fenntartsa a személyes érintkezést a brit kormánnyal. Hivatalos megbízatása nem lesz. Az elnök véleménye szerint Hopkins rövid időn belül elutazik Angliába és kb. két hétig marad ott Hopkins régi politikai barátja Rooseveltnek. Tagja volt az agytrósznek és szenvedélyes híve a New Dealnek.

Washington, január 3. Roosevelt a szokásos heti sajtóértekezleten kijelentette, hogy megtehető az intézkedéseket kétszáz kb. 7500 tonnás kereskedelmi hajó építésére. A hajók építése 350 millió dollárba kerül. Roosevelt egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy nem tudja, ez az építkezési program közvetlenül, vagy közvetve Anglia előnyére válik-e. Hangsúlyozta, hogy a hajók közül néhányank egy éven belül el kell készülni. (MTI.)

Döntő ütközet előtt az albán-görög fronton

Belgrád, január 3. (Bud. Tud.) A Pravda jelentése szerint az olasz és görög csapatok között az albán hadsereg észak-i szakaszán a Podgradec és Bassanani arcvonalon az utolsó 3 napban aránylag nyugalm uralkodott. A viszonylagos nyugalom ellenére a megfigyelők körében azt hiszik, hogy döntő ütközet készül. Erre következtetnek bizonyos előkészületekből. A Podgradec-Bassanani arcvonalon véres ütközetre van kilátás. (MTI.)

Belgrád, január 3. (Bud. Tud.) Az olasz csapatok tevékenysége az albán fronton megéleződött. Az olaszok a front egyes szakaszain motorizált csapatokat és tankokat vetettek közre a harcokba és ellentámadásokat indítottak. Ezekről az ellentámadásokról a görög hivatalos jelentések is megemlítenek. A görög jelentés különben megemlíti arról, hogy a kliszurai arcvonalon újabb harcok vannak folyamatban.

Belgrád, január 3. (KH.) Az albán-jugoszláv határról péntek hajnalig beérkezett jelentések szerint a kíméletlen időjárás ellenére változatlanul folyik a harc Podgradec vidékén. A esztendő napot ebben a tekintetben mindkét oldalról heves tüzrésségi párbaj jellemzi. Ugyancsak mindkét részen újabb erősítések érkeztek a nap folyamán.

Berlinben az utóbbi időben hírek terjedtek el különböző német csapatmozdulatokról és német csapatzállításokról Délkelet-Európában és a Balkánon.

Német illetékes helyen kijelentették, hogy ezekkel a hírekkel kapcsolatosan nem foglalnak állást.

EGY ANGOL LAP RÓMA BOMBÁZÁSÁT KÖVETELI

Róma, január 3. (MTI.) A Giornale d'Italia megemlékezik egy angol lapnak, a Sphere-nek cikkéről, amelyben a lap azt írja, hogy az angolok Olaszország antik élelmiszer iránt, sajnos, majdnem azt a tiszteletet tanúsítják, mint a Londonban található antik műkincsek iránt. Az igazság és a logika azt követeli, hogy Róma ugyanannyit szenvedjen, mint London. Ezután az angol lap megemlékezik arról, hogy London bombázásában az olasz légi haderő is részt vett és hozzáteszi, hogy Róma nemcsak a régi dicsőségnek és műkincseknek a múzeuma, hanem igen sok katonai célpontja is van. Mussolini Rómája megérdemli ugyanazt a sorsot, mint Hitler Berlinje — fejezi be az angol lap.

1941-ben teljessé válik a német győzelem

Berlin, január 3. A német sajtó Hitler vezér és kancellár újvi kiáltványa alapján foglalkozik a háború jövő kilátásaival. Feltevései aköré a kijelentés köré csoportosulnak, hogy 1941-ben teljessé válik a német győzelem. A lapok nagyobb erők letámadását, megsemmisítő és döntő csapásokat helyeznek kilátásba s ez arra enged következtetni, hogy nem valószínű a háborús döntés kiterjesztésének melléklátokon való keresése, hanem a megoldást a német hadvezetés közvetlenül Anglia tönkretételénél akarja megtalálni.

Ebbe a légkörbe hozott új mozzanatot Filov bolgár miniszterelnök bécsi utazása amelynek során — a politikai megfigyelők

szerint — megbeszélések lesznek mértékadó német tényezők és a bolgár miniszterelnök között, másfelől pedig az a jelentés, hogy az Anglia ellen harcba vetett olasz repülőrajokat a földközítengeri támaszpontokra rendelték, ahonnan német repülővel együtt vesznek részt a földközítengeri légiakciókban.

Belgrád, január 3. (Bud. Tud.) Filov bolgár miniszterelnök bécsi utazása balkáni diplomáciai körökben feltűnést és meglepetést keltett, annál is inkább, mert az utazás tervéről előzőleg semmit sem tudtak. A bolgár fővárosban szerda este tették közzé az utazás híreit, amikor a miniszterelnök már néhány órája úton volt.

Nagy légitámadás Cardiff ellen

Berlin, január 3. (Német TI.) A véderőfőparancsnokság közli: A csütörtöki nap folyamán a német légi haderő támadásokat intézett Anglia keleti partja mentén fekvő célpontok ellen. Bukórepüléssel bombáztunk és elsüllyesztettünk egy járőrhajót. Január 3-ára virradó éjjel erősebb harcú repülőgépek kötelek a Bréma ellen intézett brit támadás megtorlásául támadást intéztek Cardiff város és kikötője ellen. Repülőgépek a támadás során mindenféle méretű bombákat zúdítottak Cardiffra. Több tűz támadt és a tüzeket

részben még 100 km-es távolságról is észre lehetett venni. Brit repülőgépek két észak német helysége bombákat dobtak le. A támadás során ismét eltűntek egy kórházat és jórészt helysége lakóegységeiben fekvő házakat. Néhány raktárhelyiségben és házban tűz keletkezett. A tüzeket a légvédelmi osztagok eloltották anélkül, hogy a tüzek a hadigazdálkodási, vagy katonai célokra okoztak volna. 8 személy meghalt és 20-an megsérültek. Két brit repülőgépet lelőttünk, egy repülőgépet eltűnt. (MTI.)

Roosevelt hétfőn olvassa fel a kongresszushoz intézett üzenetét

Washington, január 3. (KH.) A Fehér Ház titkára, Stewen Early Csütörtöki kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett üzenetét hétfőn, január 6-án személyesen olvassa fel az amerikai törvényhozás ülésén. Roosevelt célja az, hogy az amerikai hadianyag Angliának való kölcsönadását a kongresszus tagjai előtt részletesen indokolja. Ezzel már eleve el akarja venni az élet minden esetleges ellenvetésnek, amely az elszigetelődési politika hívei részéről érhető az elnök javaslatát. Early nyilatkozata Washingtonban nagy feltűnést keltett.

Washington, január 3. (NST) Londoni jelentések érkeztek Am-

rikába arról, hogy bizonyos tervek szerint az Egyesült Államok hajózási vállalatát átveszik a csendesóceáni brit hajózást s ezzel számottevő hajózási szabadítanak fel Anglia atlanticoceáni hajózási számára. Csütörtöki a sajtó képviselői megkérdezték Hull amerikai külügyminisztert, mi a valószínűség ezeknek a terveknek dolgában. Hull válaszában kijelentette, hogy nem nyilatkozhat ebben az ügyben, mert semmi közlelőbbit sem tud az említett tervről. Hull azt is tagadta, hogy hivatalos tárgyalások folynak olyan tervekkel, amelyeknek alapján az Egyesült Államok hajóhadának egységeit brit kereskedelmi hajók kíséretére rendelkezésre bocsátanák.

Pétain tábornagy afrikai útjának terve

Washington, január 3. (KH.) Az amerikai lapok párisi tudósítói cáfolják azt a liszaboni hírt, amely szerint a francia-német tárgyalások meghiúsultak volna. A tudósítók hangsúlyozzák, hogy a német-francia viszony ma is ugyanazon a ponton áll, mint néhány héttel ezelőtt. A Vichyben tartózkodó amerikai újságírók úgy tudják, hogy Pétain marsall, függetlenül a most folyó diplomáciai tárgyalásoktól,

Észak-Afrikába megy csapatszemlére. A marsall látogatása egybeesne az észak-afrikai garnizonok kicserélésével, amelyek felfrissítésére az elmúlt napokban már több csapatszámítványt indítottak Marseille-ből. Az elnök afrikai látogatásánál jelen lesz a földközítengeri francia flotta egy része is, melynek egységei máris Afrika felé vették útjukat. Pétain marsallt afrikai útján Weygand tábornok kíséri.

Svéd lap a német-magyar barátságról

Stockholm, január 3. (MTI) A Stockholms Tidningen közli Krister Jegerlundnak, az alkalmi tudósítónak hosszal budapesti tudósítását. A tudósító többek között ezeket írja:

Magyarországon úgy vélekednek, hogy a délkelet-európai helyzet alakulása a jövő teli hónapokban Isten és Hitler kezében van. A magyarok éppenséggel nem túlzott optimisták de bámulattal és tisztelettel nézik Németország katonai vállalkozásait. A magyar hazafiak azt mondják, Magyarországnak barátságban kell lenni Németországgal, mert ennek vége Magyarország végét is jelentené. Olaszország és Németország támogatják Magyarországot akkor, amikor Angliában és Franciaországban süket fülekre találtak.

NYUGTALANSÁG ANGLIÁBAN

Berlin, január 3. (Német TI) Angliában érthető nyugtalanságot keltett az a hír, hogy mostmár a Pólközi tengeri térségben is számolni kell a német légi erőkkel, írja a Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz, hogy az olasz véderő a szövetséges légi haderők megkezdésével időzött a harcban ki- próbált háttérak harcok készsége.

AZ APOLLOBAN

minden nap

SHIRLEY TEMPLE

a színes esoda-filmben

A

kék madár

Táviratok

AZ ELSŐ MINISZTERTANÁCS

Budapest, január 3. (MTI) A kormány tagjai a miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze péntek délután 5 órai kezdettel. A minisztertanács, amely féltenegy óráig tartott, folyó kormányzati ügyeket tárgyalta.

FAGYÁS ÉS HÖGUTA EGYIDŐBEN

Moszkva, január 3. (Stefani.) Oroszország északi és középső részén hideghullám vonult át. Moszkvától északra a hőmérő 44 fokkal a fagypontra alá szállt, míg magában Moszkvában 33 fok volt a legnagyobb hideg. A Kaukázusban viszont igen enyhe a hőmérséklet: meghaladja a 10 fok melegét is. (MTI)

Rio de Janeiro, január 3. (NST.) Dél-amerikában forrógegyi hőséggel kezdődött a nyár. A lárós hőség következtében sokan estek áldozatul a hőségnek. A braziliai fővárosban 41 fokot mértek áruyékban.

MEGGYŐRSITJAK A KELETÁZSIAI SZÖVETSÉG LETREJÖTTÉT

Tokio, január 3. (Német TI) A japán országgyűlés mindkét házából alakított 25 tagú küldöttség, amelynek feladata az, hogy meggyőrsítse a Keletázsiai szövetség létrejöttét, péntek délután Tokióból elutazott Kínába.

ELETBELÉP

A MAGYAR-OROSZ KERESKEDELMI ÉS HAJÓZÁSI SZERZŐDÉS

A Magyar Távirati Iroda jelenté: A kormány rendeletet adott ki, amellyel kimondja, hogy a Magyar Királyság és a Szocialista Szovjetkötársaság között Moszkvában 1940 szeptember 3-án aláírt és a magyar kormány rendeletével 1940 szeptember 15-étől kezdve ideiglenes hatállyal életbe léptetett kereskedelmi és hajózási szerződés a hozzátartozó jegyzőkönyvvel és mellékletekkel együtt a megerősítő okiratoknak december 12-én történt kicserélését követő harmincadik napon, azaz 1941. január 11-én végleges hatállyal életbe lép.

AZ ADÓTÖRVÉNY MODOSÍTÁSA

Budapest, január 3. (MTI.) A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely az egyenes adóra vonatkozó egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló 1940. évi XII. t. c. nek a kereseti adóra vonatkozó részletei tárgyában a végrehajtási rendelkezésekkel tartalmazza. Ez a rendelet intézkedik a legfeljebb 25 pengő kat. tiszta jövedelmű földet bérli kishasznóbérlőknek az általános kereseti adó alól mentesítése, úgy szintén az egy segédet és egy tanoncot, vagy segéd nélkül legfeljebb két tanoncot foglalkoztató önálló kézműiparosoknak állandó tételek alapján történő adóztatása iránt. A rendeletet, amely többek között az elévülés és adócsalások, valamint a szabálytalanságok büntetésének kérdéseit is szabályozza, az 1941. évi adókielvetéstől alkalmazták.

VIGSZINHAZ MOZGO

Az amerikai filmgyártás legújabb remeke!
A LEGHATALMASABB ÉS LEGTÖKELETESÉBB SZÍNES VILÁG FILM:

Szerelem és vérpad

Érzbébet angol királynő és Essex lord legendás szereleme. KERTÉSZ MIHÁLY felejthetetlen alkotása!

Főszereplők: Bette Davis, Errol Flynn
OLIVIA DE HAVILLAND. BEMUTATÓ MA!

ESTE

9 ÓRÁTÓL ÉJJELE 2 ÓRÁIG NYITVA
 az ÜVEGTEREM viléz Fejénnél az Arany Bikában
TÁNC!

Megkezdődött Kovarcz Emil nyilas képviselő és társai bünperének tárgyalása

Kovarcz tagadta, hogy a halalmat erőszakos uton akarták átvenni és hogy a belügyminiszter ellen merényletet terveztek volna — Ma folytatják a tárgyalást

A budapesti büntetőtörvényszék ötös tanácsa dr. Héthelyi Ferenc tanácselnökkel az élen pénteken kezdte tárgyalni Kovarcz Emil letartóztatásban lévő nyilaskeresztes képviselő és 24 társa ismeretes bünügyét. A budapesti ügyész Kovarcz Emil egyszemélyi meghatározott hatóság tagja elleni erőszakos bünügyének elkövetésére irányuló szövetség bünügyével, egyszemélyi robbanóanyag felhasználására szolgáló készülék jogosulatlan tartásával elkövetett bünügy folytán az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló bünügytel vádolta meg.

Pokoli terv a hatalom átvételére

Eszert Kovarcz még 1939 nyarán és őszén az államfelforgatás bünügye miatt jogerősen háromévi fegyházra elítélt Szalasi Ferencnek erőszakkal való uralomrajuttatása céljából, mint a nyilaskeresztes párt vezető tagja, az államrendjének erőszakos felforgatására irányuló szervezkedést vezetett. Kovarcz Emil a nyilaspárt keretében, az úgynevezett vasutasfrontba beszervezték körében és a szervezett titkos tagjainak felhasználásával vádlottársalval együtt elhatározta, hogy a hatalom átvétele céljából az emberi élet ellen irányuló, továbbá rombolásokban jelentkező, kézigranátókkal elkövetendő terrorselekményeket hajtanak végre. Elhatározták, hogy a kormányhű csapatok fellépésének megállítására végett a főváros körül a vasúti vonalakat felrobbantják, a vonatokat kiskitlik, megszállják a minisztériumokat és a többi középületeket, miközben felfegyverzett terrorcsapatok a főváros utcáin kézigranátókat széthajgálással félelmet keltenek. Az ügyészségi vádlókat szerint a forradalom megkezdésének jelfül Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter ellen kézigranátókkal végrehajtott merényletet terveztek, hogy őt megöljék.

A többi vádlott

Vádat emelt a királyi ügyészség Kovarcz, Kabai, Bádonyi, Cseh Kálmán, Völgyi János és Angyal Istvánon kívül Bock Adám kereskedelmi utazó, Lendvai Vince Máv. kalauz, Balogh József Máv. üzemi segéd, Zöldhegyi Béla droguista, Szokodi János szobafestő, Szloboda Vilmos gyárimunkás, Varga József Máv. segéd, Tóth Béla Ganzgyári munkás, Kaszás Lőrinc Máv. segéd, Vigh Jenőné postaműszerész neje, Herendi Ferenc Máv. műszaki segéd, Bánki József Máv. üzemi segéd, Cserepes János Máv. podgyász-hordár, Miklóssy Sándor Máv. intéző, Nádorffy Gyula Máv. segéd, Hampel Oszkár, a Székesfővárosi Elektromos Művek műszaki tisztviselője, Pekló József Máv. főintéző, Varsányi István Máv. főintéző és Vámos Kálmán Máv. segéd-tiszt ellen.

A vádlókat részletesen foglalkozik az egyes vádlottak szerepével s többek között megemlíti, hogy Völgyi, Angyal, Kabai és Bock Adám miként puhatólták ki a belügyminiszter lakásának környékét, hogy megállapítsák, mikor és hogyan, gyalog-e, vagy autón szokott útnak indulni viléz Keresztes-Fischer Ferenc, megállapították, hogy miként zárható le a segítségnyújtás elől a lakás előtti térség és hogyan lehet biztosítani a merénylek sikeres meemenekülését.

A tárgyalás megnyitása után számbavették a vádlottakat. Kovarcz Emil, amikor a személyi adatait vették fel, ezeket mondotta:

— Nyugalmozott örnagy, országgyűlési képviselő vagyok, havi jövedelmem

kb. 1200 pengő. Kétszer voltam bünügyben. A honvédtörvényszék azért, mert politikai pártban résztvettem, előbb 5 havi fogságra, majd mert egy nyilas bünügyben résztvettem, 2 havi fogságra ítélt.

Kabai János, Bádonyi Oszkár, Cseh Kálmán, Völgyi János, Angyal István letartóztatásban lévő vádlottak mondták el ezután személyi adataikat. Angyal István a hozzá intézett kérdésekre kijelentette, hogy MÁV Intéző, 1940-ben jogerősen 8 hónapi börtönrre ítélték, amely bünügy január 10-én telik le.

Kovarcz Emil kihallgatása

A törvényszék elsőnek Kovarcz Emil vádlottat hallgatta ki, aki kijelentette, hogy nem éri magát bünösnek. Majd az elnök kérdésére válaszolva előadta, hogy 1938 októberében kérte nyugdíjaztatását és egyidejűleg bekapcsolódott az úgynevezett hungarista mozgalomba. Tájékozódott a mozgalom célkitűzéseiről és később a nyilaskeresztes párt szervezési osztályának vezetője lett, s mint ilyen főleg az értelmiség országos megszervezésével foglalkozott. A vasutaság megszervezését Kozmóvszki Irányította.

— Tudtam, hogy a vasutasok fegyelmi kihágást követnek el, ha a pártba belépnek — mondotta Kovarcz — de ha valaki azt megkockáztatja, az végére is az ő dolga volt. Különben is a vasutasok esupán mint szimpatizáló tagok vettek részt a mozgalomban. A tagsági igazolványokon a nevük nem szerepelt.

— A párt szervezési kérdésekkel kapcsolatosan egyébként nem hajtok tovább vallomást tenni — jelentette ki a vádlott, aki a továbbiakban elmondotta, hogy párttagokkal személy szerint a legtrikább esetben tárgyalt, esupán Völgyi révén tájékozódott a vasutaság hangulatáról, egyesek politikai felfogásáról, megbízhatóságáról.

— A hatalom átvételéről nem volt szó? — kérdezte az elnök.

„Vigyáznni kell a zsidó nagytőkésekre“

— Ezzel kapcsolatosan esupán annyit jegyeztem meg néhány munkatársammal együtt — vallotta Kovarcz Emil — hogy ha a nyilaskeresztes párt uralomra kerül, vigyáznni kell a zsidó nagytőkésekre, nehogy a munkásság körében szabotázst szítsanak. Hozzátettem, hogy ezeket szemmel kell majd tartani, jóllehet lényegbevágó kellemtelenséget nem okozhatnak. Arról sohasem beszéltem, hogy pártunk a hatalmat erőszakos uton akarja magának megszerezni, de azt többször is hangsúlyoztam, hogy gyors és gyökeres rendszerváltozásra van szükség. Mindenesetre alkotmányos uton, de hogy miképp képzeltem el, erre nézve nem kívánok vallomást tenni.

— Vonatkiskitásokról, vasutak felrobbantásáról nem tárgyalt? — kérdi az elnök.

— Nem, ismétlem — mondotta a vádlott — csak arról volt szó, hogy ellenfeleink esetleg végrehajthatnak ilyesmit. Elnök: Arról nem tárgyaltak, hogy a belügyminiszter úr a nyilaskeresztes párt uralomrajutásának a legnagyobb akadály? —

— Amly a vádirat ezzel kapcsolatosan tartalmaz, végig valótlan, — jelentette ki Kovarcz Emil. Kijelentette továbbá, hogy a fegyverek és kézigranátók felett csakis a honvédség rendelkezik.

— Nekem ezeket beszerezni nem áll módomban, — mondotta a vádlott. Ezután az ötös tanács bíróságai intéz-

tek néhány kérdést a vádlotthoz, majd a védők tettek fel kérdéseket.

Kabai János visszavonta rendőri vallomását

Szünet után a másodrendű vádlott, Kabai János kihallgatására került sor, aki tagadta bünösségét. Elmondotta, hogy tagja volt a hungarista mozgalomnak, a nyilaskeresztes pártba pedig 1939-ben, a választások előtt lépett be. Kijelentette, hogy ő nem szavazott meg semmit. A vasutasok nagy tömege lépett akkor be a nyilaskeresztes pártba, s neki mindössze az volt a szerepe, hogy a párttagsági bélyegeket adja át a vasutas tagoknak és a tagsági díjak fizetését közvetítette. Minden más, amit a

vádirat terhére ró, szerinte valótlan. Rendőrségi vallomását visszavonta, mert azt kényszer hatása alatt tette. A továbbiakban előadta, hogy Völgyivel és Rungyallal a pártban ismerkedett meg s velük a vasúti személyzet helyzetéről folytatott megbeszéléseket.

A továbbiakban Kabai előadta, hogy 1939-ben beszélt egy alkalommal Lovarez Emilrel, de akkor is csak a vasutaság gazdasági helyzetéről és kérte Kovarcznak a támogatását. Szóba jött e beszélgetés során az, hogy a nemzeti szocialista mozgalom célja az uralomrajutás, de erőszakos megmozdulásról, terrorselekményről egyáltalán nem beszéltek.

Az elnök ezután Kabai elé tárta a detektívjelentést és Kabainak a rendőrség előtt tett vallomását, Kabai a felolvasott detektívjelentésre és rendőrségi jegyzőkönyvre ismételtlen megjegyezte, hogy annak tartalma nem felel meg a valóságnak.

— Hát miért vallotta akkor Ön az ügyész úr előtt, hogy a belügyminiszter úrra vonatkozó rész kivételével fenn tartja az előző vallomásában foglaltakat? — kérdezte az elnök.

— Én mindent visszavontam, ami a belügyminiszter úrral és velem kapcsolatosan a jegyzőkönyvben volt, tehát a szabotázásokat, a terrorselekményeket is tagadtam, — felelte a vádlott. — Most is azt állítom, hogy Kovarcz Emil előttem ilyeneket nem mondott.

Az elnök ezután Kabai elé tárta az a vádpontot, amely szerint Bock Adámtól két pisztolyt és töltényeket kapott, később pedig Szloboda Vilmos útnán három darab papírba csomagolt mustáros üveghez hasonló kézigranátót kapott. Ezzel kapcsolatosan Kabai kijelentette, hogy nem tudta, mi a rendeltetése ezeknek a fegyvereknek s mivel „testvérek“ útnán került hozzá, nem is akart kellemtelenséget okozni nekik. Ezért nem tett jelentést senkinek erről az ügyről.

Az elnök ezután a főtárgyalás folytatását szombat reggel 9 órára halasztotta. (MTI)

Ullein-Reviczky Antalt I. osztályú követségi tanácsossá nevezte ki a Kormányzó

Budapest, január 3. (MTI.) A Budapesti Közlöny szombati száma közli a minisztériumi kinevezéseket és előléptetéseket. A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére Ghiczy Jenő I. oszt. követségi tanácsost, rendkívüli követé és meghatalmazott miniszterre kinevezte.

Dr. Ullein-Reviczky Antal Zsigmond, II. oszt. követségi tanácsost I. oszt. követségi tanácsossá kinevezte s egyidejűleg

nevezettnek a rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri címet adományozta, továbbá dr. Bertholdi Tibor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszteri címmel felruházott I. oszt. követségi tanácsosnak, a rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri jellegű adományozta.

Dr. Ullein Reviczky Antal Zsigmond rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter 1894-ben született Sopronban. Középiskoláit a Szent Benedek Rend soproni főgimnáziumában végezte, majd 1912-ben felvételt a bécsi cs. és kir. konzuli akadémiára, amelyen három évi háborús megszakítással 1919-ben abszolvált. A háborúban a cs. és kir. 13. tábori ágyúszred kötelékébe tartozott és 1917-ben mint hadnagy szerelt le. A konzuli akadémia elvégzése után a debreceni Tisza István Tudományegyetemen folytatta jogi tanulmányait és ott szerzte meg jogi doktorátusát. Ugyanott szerzett magántanári képesítést a nemzetközi jogból. Nemzetközi jogi munkája: „A trianoni békeszerződés területi rendezéseinek jogi természetéről“, ezenkívül több nemzetközi jogi munkája jelent meg a magyar és francia könyvtárakon. A magyar diplomáciai szolgálatban beosztásai a következők voltak: a bécsi m. kir. követség, párisi m. kir. követség, egyidejűleg ismételtlen titkára volt a genfi magyar delegációnak, a görögországi m. kir. követség, utána Hágában a m. kir. konzulátus vezetője volt, majd 1938 decemberétől kezdődően a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetőjét vette át. Ebben az osztályban 1939. decemberében beleolvadt a külügyminisztérium kulturális osztálya.

Két életunt egy szállodában

Budapest, január 3. Péntek délután dr. Fodor László 56 éves ügyvéd, a Palace szállóban ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A mentők eszméletlen állapotban vitték a Rókusha.

Pénteken este a Palace szállóban Gaál Gyula 29 éves MÁV tiszt revolverral fűbelőtte magát, amikor rátaláltak már halott volt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. (MTI.)

TÓPARTI LÁTOMÁS

Megérkezett és mátol a
HUNGÁRIA
 filmszínházban.

Előadások d. u. 5, 7, 9 órakor!
 Híradó!

Ma hová megyünk...? a PALL SÖRÖZŐBE!

**Pénteken este megérkezett
Ottubay Melinda és Zsedényi
Károly**

Pénteken késő esti órákban kaptuk a hírt, hogy a Zenekedvelők Köre által megrendezésre kerülő balett est neves szereplőit, Ottubay Melinda és Zsedényi Károly megérkeztek. A pályaudvaron a Zenekedvelők Körének vezetősége fogadta őket és a város fogatán hajtottak szálláshelyükre, az Arany Bikába. Így tehát eloszlott az az aggodalom, hogy — amint az tavaly történt — valami váratlan akadály gátolja meg a híres művészek debreceni szereplését. A nagysikerűnek ígérkező balett-est ma este 8 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében.

**MA LESZ A „TOPARTI LÁTOMÁS”
BEMUTATÓJA A HUNGÁRIÁBAN**

A „Tóparti látomás” című új magyar film bemutatóját péntekre tervezte a Hungária mozgó igazgatósága, azonban a legnagyobb sajnálatra a január elsején postára adott film pénteken a premier időpontjáig nem érkezett meg. Így a Hungária mozgó igazgatósága a legösszintebbi közönségtől, főleg azoktól, akik az előadásra már megváltották elővételben a jegyeiket. Rajta kívül álló okok miatt következett be ez a kellemetlen műsorváltozás. A bemutatót ma azonban már megtartják, mert a péntek esti órákban megérkezett a film.

62. Jogászesztély

Casino. 1941 január 17.

Ezidén is a jogászok által rendezendő hagyományos „Jogászesztély” fogja a farsangot megnyitni, melyen ugyancsak a hagyományokhoz híven a legszebb fiatal lányok lesznek jelen. Mint minden évben mindég, most is valóságos látványosság lesz a Casino termeiben ragyogó szép elsőbálozó lányok úde koszorúja. A tavalyi jogászbáloról közismert rendezőgárda karöltve az agilis leánybizottsággal máris olyan lelkes munkát fejt ki, hogy a jogászműveltség tradícionális sikere ez évben sem maradhat el.

TIZ DEBRECENI IPARI MUNKÁS RESZESÜLHET 100 PENGŐ JUTALOMBAN

Az iparügyi minisztérium pályázatot hirdet, mely szerint ebben az évben az iparkamara debreceni kerületében tíz iparos részesülhet 100—100 pengős jutalmazásban. Erre csak olyan kizárólag ipari (kisipari, vagy gyári) munkások pályázhatnak, akik legalább 25 év óta vannak megszakítás nélkül egyhelyben alkalmazásban és ezalatt semmi panasz nem volt ellenük, 50. életévüket betöltötték és ezideig még nem részesültek magasabb jutalmazásban vagy kitüntetésben. A pályázati kérvényhez több okmányt és bizonyítványt kell csatolni. Erről az Iparkamara nyújt felvilágosítást. A pályázati kérvény beadásának határideje január 31. A jelenleg is alkalmazásban lévő pályázók munkásoikat munkaadójuk köteles felterjeszteni. Ha a pályázó képesített iparosnál dolgozik, csatolni kell az Ipartestület nyilatkozatát is, hogy alkalmaztatása idején kifogástalan és nemzethű magatartást tanúsított.

Teleki miniszterelnök, Mussolini és Göring táviratváltása

Budapest, január 3. (MTI) Gróf Teleki Pál miniszterelnök az újév alkalmából a következő üdvözlő táviratot küldte Mussolini miniszterelnöknek:

Az újév alkalmából kérem Exzellencládat, fogadja legőszintebb jókívánságomat, mind személyes jóléte, mind a fasiszta Olaszország boldogulására. Teleki Pál s. k. m. kir. miniszterelnök.

Mussolini miniszterelnök az alábbi táviratot intézte gróf Teleki Pál miniszterelnökhöz:

Köszönöm szívvelyes megemlékezését és azt az Ön hazájának és személyének boldogulására irányuló

jó legszívesebb jókívánságommal viszonozom. Mussolini.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök az újév alkalmából a következő üdvözlő táviratot intézte Göring német birodalmi tábornagyhoz:

Az újév alkalmából kérem Exzellencládat fogadja az egész magyar kormányzat, valamint az én legőszintebb újévi köszöntőmet. Teleki Pál s. k. m. kir. miniszterelnök.

Göring tábornagy a következő táviratot intézte gróf Teleki Pál m. kir. miniszterelnökhöz:

Az újév alkalmából feleségem és magam legőszintebb szerencsekívánatainkat küldjük. Göring német birodalmi tábornagy.

Biztos eredménnyel jár az erdélyi új gázfúrás

Pávay Vayna Ferenc tudományos kutatásának szenzációs megállapítása

Dr. Pávay Vayna Ferenc bányászati főtanácsos, a felszabadult erdélyi területen a Kissármástól északra fekvő és a földgáz medencéhez tartozó részen, amely a bécsi döntés révén Magyarországhoz került, befejezte tudományos kutatás munkáját. A kutatásnak a jelenre érvényes lényege az, hogy a gázmedencének magyar kézbe visszakerült északi részén az eredményes új fúrás biztosra vehető, tehát a gáz a mi számunkra megnyitható.

Az új fúrás valószínűleg Szentmihálytelke község határában fogják végezni. A gáz átveszi Marosvásárhely ellátását és valószínűleg rövidesen módot ad Kolozsvár és más városok szükségletének ellátására is. (MTI)

Riport a vizeszsemle premiejéről

A nagyközönség alig érezte meg a péksütemények egységesítését — A sütőüzemekben némi forgalomcsökkenés mutatkozik — Az éttermek egyszerű rugalmassággal pótolják a sör-süteményeket — Az érdekelt szakmák pár képviselőjének nyilatkozata

Mindenki várakozással tekintett az új esztendő érkezése elé, mindenki szorongással várta 1941 január elsejét, de az elmúlt esztendő megpróbáltatásai által felverte, megfelelő lelki felkészültséggel. Tudta mindenki és számított arra, hogy az új esztendő újabb megpróbáltatásokat hozhat, de tudta azt is mindenki, hogy a megpróbáltatások után csak boldogabb és megelégedettebb jövő következhet. Ennek tudható be, hogy az eleinte idegenkedéssel fogadott szükségrendelkezőkkel csakhamar megharatózott a nagy közönség. Belátta, hogy az élet leegyszerűsített formájában, egyszerűbb keretek között is megadja az emberi boldogságot, amelyhez a megelégedettség segíthet csak hozzá az embereket legjobban. Mert megnyugvással vette tudomásul, hogy a pillanatnyi és ideiglenes jellegű lemondások, az áldozatvállalások a magyar nemzet egyetemességének csak előnyére szolgálhatnak.

Ilyen érzelmekek fogadta a nagyközönség most, január elsején életbeléptetett újabb korlátozó rendelkezést, amely az eddigi sokféle péksütemény helyébe a vizeszsemlet állította.

EGY KIS ÖRÖM: A KÖZÖNSÉG AZ ÖSSZES PÉKSÜTEMÉNYEK ELTÖRLÉSÉT VÁRTA

Néhány napja csak, hogy a vizeszsemle elindult útjára. A péksütemények kirakatai, amelyek eddig roskadásig teltek a különféle alakú, ízfű és elnevezésű süteményektől, január elsejével egyszerűbbé váltak. A mosolygó egységes kenyér és a gömbölyű vizeszsemle lett a szűz és a kirakatokban. A barnára sült kenyér és az egyszerű vizeszsemle lett a jelképe leegyszerűsödött életünknek: példás, szép jelkép, áldozatvállalásunk és lemondani tudásuk jelképe.

Most, hogy pár napos életet élt már a vizeszsemle, megkérdeztük a legilletéke-

sebb köröket arról, hogy milyen változásokat hozott a péksütemények egységesítése.

— Eddig tizenhétféle fajta süteményt készítettünk, — mondotta Kürthy András sütőmester, — most csak egyfajta: a vizeszsemlet. Eddig 6 dekagramos volt a zsemle. Most 5 dekagramos. Január elseje előtt több kifli fogott el, mint zsemle, most a kiflifogyasztók nagyrésze áttér a zsemle. A nagyközönség az első napon meglepetéssel fogadta a sütemények egységesítését, most már szó nélkül tudomásul veszi. Örülnek, hogy ez is van, mert számítottak arra, hogy a lisztkimelés szempontjából eltérő a kormányzat a vizeszsemlet is. Egvelőre némi visszaesés mutatkozik a forgalomban s bizony az alkalmazottak is megérik ezt. Ezelőtt délután 1—2 óráig dolgoztak üzemeinkben, ma már reggel 8 óráig teljesen készen vagyunk.

Marx János sütőmester lényegében hasonló nyilatkozatot tett.

— Egvelőre nem tudjuk a kiflit pótolni, — mondotta, — bizonyos hiányok mutatkoznak a lisztellátásnál is, de tudjuk, hogy ez csak átmeneti dolog. A forgalom csökkent, — az természetes, — de hiszszük, hogy nem tart örökké ez a helyzet.

A TEPERTŐS POGACSA ÉS A SZÉKELY LÁNGOS PÓTOLJA A SÖR-SÜTEMÉNYEKET

Páll Sándor, a híres Páll söröző tulajdonosa érdekesen nyilatkozott a vizeszsemle bevezetésével és a kifli, valamint a perec megszüntetéséről.

— Bizony elsőnap egy kicsit észrevették vendégeim, hogy hiányzik a perec és a kifli, — mondotta — s a hiány a sörkedvelőknél mutatkozott inkább. Egvelőként mindenki aláveti magát a törvényes rendelkezéseknek. A mi szakmánkban meg könnyen pótolni tudtuk a megszüntetett süteményeket. Szerencsére mi tu-

duk alkalmazkodni az idők követelményeihez. Ötletességgel, ügyességgel mindent meg lehet oldani. Nálunk a vendég úgyszólván meg sem érzi a perec és a kifli hiányát, mert jó tepertős pogácsát adunk helyette s az erdélyi lángosban is jó megoldást találtam helyettesítésükre. A perec és a zsemle speciálisan sör-sütemény, az ebdéhe pedig kenyér kell. A fenti megoldásokkal pedig szépen ki tudjuk szolgálni a sörözőket is.

Csősits Lajos vendéglős, a Gambrinus étterem tulajdonosa véleménye szerint észre sem vette a közönség, hogy csak vizes zsemle került asztalára.

— Az emberek békebeli sörözőhangulat elmulott, bár a bor drágulása miatt emelkedett a sörfogyasztás. A nagyközönség rendszerint zónát fogyaszt és ehhez kenyér, meg vizes zsemle kell. Mindenesetre igyekszünk elhárítani a nagyobb akadályokat és igyekszünk olyan megoldásokat találni, amelyek kielégítik a nagyközönséget.

ELTŰNTEK A PERECSEK

Sajnos arra sem időnk, sem helyünk nincsen, hogy az érdekelt szakmák többi képviselőit megszólaltassuk. Ezért elnézésüket is kérjük. De azt hisszük, hogy a fentemlített nyilatkozatok teljesen fedik a többiek felfogását és tapasztalatait is.

Mindenesetre egy kissé szokatlan lesz az újítás ezen a téren, de a debreceni közönség behoznyította, hogy le tud mondani közérdekű bizonyos dolgokról, s ezen a téren már megállotta a helyét, kiállotta a próbát.

Egy kissé szokatlan lesz, hogy eltűnnek az utcáról a percesek. Hogy nem hangzik fel humoros versük: „Gyerekek, itt a percek, a kerekék!” De ezt a kis lemondást vállalja a nagyközönség, a boldogabb, nagyobb Magyarországot és egy igazságosabb világ kialakulása érdekében. (1)

340.000 LENGYEL MUNKÁS HELYEZKEDETT EL NEMETORSZÁGBAN

A lengyel főkormányzóság húsz munkabívatála 1940 november végéig összesen 340.000 lengyel munkást helyezte el a német birodalomban. A lengyel munkásokat főleg a német mezőgazdaságban és ipari üzemekben helyezték el.

Iparok forgalma

december 17-től 1941. évi január hó 2-ig

Új iparok: Zelenka András cipész és csizmadia, Draskovits Rudolf tűzifa és szén adás-vételének közvetítése, M. Nagy Sándor cipő-, csizma-, szőrme- és bőrkereskedés fogyasztók és továbbárusítók részére; vitéz Horváth Gáborné kőz bűráru kis- és nagykereskedés; vitéz Horváth Gáborné textil, szák, ponyva-, nagy- és kiskereskedés; vitéz Horváth Gáborné fűszer- és gyarmatáru kis- és nagykereskedés; Koppány Béla textilárul kereskedése viszonteladókna; Sándor Róza tűzifa- és szénkereskedés; Pósalaky István tűnárster; Molnár Irén textilárul cikkek fogyasztók és továbbárusítók részére; Kerékvártó László fodrász; Szabó András élőállatkereskedés; özv. Törös Gáborné felhőneműkészítő; Kovács Sándorné női szabó; Molnár Károly textil- és rövidáru nagy- és kiskereskedés; Kovács István tűzifa- és szénkereskedés; Kalitz Ernő műszaki és gazdasági stb. kereskedés; özv. Herzeg Gáborné korema; Bogdán István cipész; özv. Szolnoki Sándorné szatocs; Szekeres Bálint férfi- és egyenruha szabó; Kovács Agnes öszeres; Fogarasi István cserépkályhakereskedés; Kocsai József korema; Molnár Lajos cukorka-, gyümölcs-, mézeskalács stb. kereskedés; Nagy Gyula férfiszabó.

Megszűnt iparok: Czeglédi Teréz kötöttáru- (jumper-) készítő; özv. Kovács Istvánné csizmadia, Sári Imre cipész, Nagy János szobafestő, mázó és fényező; özv. Törös Gáborné gyermek- és férfiruhakereskedés.

Az ipar álladékaiban történt változás bejegyzetelt: 123 esetben.

20.273 pengő államsegélyt kapott Hajdu megye a Zöldkeresztes tejakcióra

100 szoptató és terhes anyát és 3600 gyermeket részesít a tejakcióban Hajdúmegyében a Zöldkeresztes szolgálat

Hajdúvármegyében már a múlt évben is jelentős szociális munkát végzett a zöldkeresztes szolgálat. A jövőben a kormányzatnak ez az üdvös akciója megnövekedett munkakörrel fogja teljesíteni nemes hivatását. A belügyminiszter legutóbbi rendelete végleges formába öntötte azt az egészségvédelmi munkát, amelyet az Országos Közegészségügyi Intézet immár 14 esztendője a magyar falvakban kifejt. Ez a rendelet egységbe foglalja össze mindazt a munkát, amelyet eddig a Zöldkereszt, a Stefánia Szövetség, a tüdőbetegség-gondozók és a különféle egészségvédelmi szolgálatok végeztek, s az egész országban egységesen a Zöldkeresztre ruházta át az anyák és csecsemők gondozását. A zöldkeresztes szolgálat mögött egységes szerveként az Országos Egészségvédelmi Szövetség fog állani.

A zöldkeresztes szolgálat keretében 1941-ben szintén megszervezzük a tejakciót.

s erről a belügyminiszter leirattal értesítette Rásó Istvánt, Hajdú vármegye alispánját is. A miniszteri leirat szerint Hajdú megyében 1941. év I. negyedében 400 terhes és szoptató anya, 900 három éven aluli, 900 3 és 5 év közötti és 1800 6—11 éves gyermek részesíthető a zöldkeresztes tejakcióban. Erre a célra 20.273 pengő államsegélyt és 8.400 darab tejutalványt küld meg a belügyminisztérium a megyének.

A belügyminisztérium kívánatosnak tartja, hogy ebbe a munkába bevonják az Országos Egészségvédelmi Szövetségek főkegyesületét is. Ezeknek igazgatóságát felhívta, hogy a többi jóléti egyesülettel együtt közös anya és gyermekjóléti szakbizottságot alakítsanak, amelyeknek nő tagjai a tej, cukor és étkeztetési akciók megszervezésében és az elosztás, valamint az étkeztetés kivitelezésében a hatóságoknak segítségül kelljenek.

Kincsesládát találtak a nagyerdei csónakázó tó fenekén

A gyermekeknek ma is legkedveltebb meséi azok a kis történetek, amelyek egy kincses láda, vagy varázsláda köré fonódnak. A mese kincsesládája mindig valami titokzatos rejt magában, vagy hosszú kalandos élet után kerül napvilágra, vagy a megtalálása után okoz honyodalmakat, amelyek néha nagyon is közel vannak a valóságos élethez.

Most egy ilyen rejtélyes kincsesláda került felszínre Debrecenben, mégpedig nem is olyan elrejtett helyről, mindössze a nagyerdei csónakázó tó fenekéről. Napvilágra jött mint a mesében, most is egyelőre titokzatos és nagyon valószínű, hogy bűnökkel telt élettörténet előzte meg és újabb földi életét is egyelőre homályos légkör veszi körül.

A kincsesládát nemrégiben a nagyerdei csónakázó tó vizének lecsapolásakor találta egy Sipos Gábor nevű alkalmazott, aki évek óta végzi becsületes munkáját a csónakázó tó vizének tisztántartásánál. Most úgy érezte, hogy végre rá mosolygott a szerencse, mert egy elég nagy pénzre készült talált. A szerencsét azonban sokszor megtréfálja az ember, most is tréfát üzött Sipos Gáborral. Kiderült ugyanis, hogy a kazetta teljesen üres, nincs benne egy vas sem. De hogy volt és hogy csakugyan kincsek voltak a kazettában azt a rendőrség és a királyi ügyészség nyomatókai okok alapján véli, vagy talán bizonyították is látja.

A csónakázó tó vizében talált nagybacska, zöldre festett, erős pántokkal és zárral ellátott vaskazetta a megtaláláskor

ugyanis olyan állapotban volt, amelyről arra is következtettek most a láda eredete után kutató hatóságok, hogy azt bűnös kezek törték fel és a kifosztás után rejtették el a tó vizének mélyén. A láda zárja feszítő kasszával volt feltörve, tetejének széle és sarkai behorpadtak a felnyitás következtében.

Ezek után feltehető, hogy a láda bűnös úton került a tó vizébe. Az alapos vizsgálat során kiderült, hogy Debrecenben a közelmúltban nem jelentettek hasonló kézikassza eltűnését. Volt ugyan régebben, több mint egy évvel ezelőtt két lopás, melynél hasonló kézikasszát vittek el. Az egyiket a Gyermekklinika irodájából, de aznapok mulva már meg is került, a másikat a MATEOSZ. irodájából lopták el s bár a két tettes már régen letűntek, a láda csak nem került elő, mert annak idején ők is a csónakázó tóba dobták a kifosztott kézikasszát, de nem a nagyerdei-be, hanem az epreskertbe, illetőleg a cserkés csónakázó tóba, tehát pontosan négy kilométerrel távolabb rejtették el. A most megtalált kézikasszára egyébként sem ismert rá a károsult, tehát nem azonos a MATEOSZ. irodájából ellopottal. Mostmár nemcsak valószínű, hanem egészen bizonyos, hogy vidéki betörésből, vagy lopásból eredt az a kifosztott kincsesláda, amelyet most összetörve, kizsákmányolva, kisére rozsdásan a csónakázó tó fenekéről napvilágra hoztak. A királyi ügyészség most széles körben folytatja a vizsgálatot a láda eredetének tisztázása végett.

Hazaérkezett a nagyváradai tűzoltó kiképző keret

Az oláhok Erdélyben az önkéntes és hivatalos tűzoltóságok működését beszüntették és a városokban katonai tűzoltóságot szerveztek meg. Amikor Erdély felszabadult, a katonai tűzoltóságok hihetetlen mennyiségű piszkot és szennyet hagytak hátra a lakosságban, viszont a tűzoltószerek jórészt magukkal vitték, vagy használhatatlanná tették. A belügyminiszter, hogy a városok lakosai tűzoltóság nélkül ne maradjanak, kiképző kereteket vezényeltetett ki. Így ment el egy kiképző keret Debrecenből Nagyváradra. Rehák Tamás tűzoltóparancsnok vezetésével, egy kiképző keret pedig Máramaroszigetre Jakobinyi József felügyelő vezetésével.

Amint már megírtuk, Rehák Tamás tűzoltóparancsnokot Nagyvárad főispánja a VII. fiz. osztályba a város tűzoltóparancsnokává nevezte ki, így ő a debreceni tűzoltói szolgálatból kivált. A kiképző keret legénységi tagjai: Deli József tűzmentő, Szalkay Gusztáv I. osztályú, Barkóczy István II. osztályú soffőr, Nagy József csővezető, Daczó Lajos, Urbán József és Soltsz József tűzoltók a Nagyváradra vitt autózert, fockendőt és felszerelést tárgyakat magukkal hozva szolgálatot

re jelentkeztek. Nagyváradon a legnehezebb viszonyok között látták el a tűzoltói szolgálatot. Elsősorban azonban a lakományt és annak helyiségeit kellett a mérhetetlen mennyiségű piszkotól megtakarítani. Nagyváradai működésükkel az egész város lakosságának megbecsülését és tisztelét érdemelték ki, mert szakszerű intézkedéseik, tapintatos, de mégis szigorú és erélyes fellépésük, becsületes magyar gondolkodásuk, fegyelmeztségük az egész városban osztatlan elismerésre találtak. Így Debrecen városra a kiképző keret működése csak dicsőséget hozott és példaadásul szolgált az ott felállított tűzoltóság legénységi tagjai előtt. Amennyiben a kiképző keret Erdélyben nem mentek volna, a városok lakosait mérhetetlen károk érték volna. Debrecen város tűzoltósága a kiképző keretektől, tisztelt, legénység elvezénylése következtében a legnehezebb helyzetbe került, azonban az itt maradtak minden erőfeszítésükkel azon igyekeztek, hogy a tűzoltó és mentő szolgálatot a város lakossága érdekében kifogástalanul elláthassák. Amint az elvezényelték egyrésze hazajött, a tűzoltói szolgálat ellátásában némi könnyebbég állott be s

lehetővé valik, hogy a tűzoltók is igénybe vehessék szabadság idejüket ebben az évben, mert a múlt évben a katonai behívások, a légialtalmi túlterheltség és a vezénylések következtében szabadságon úgyszólván egyáltalában nem voltak. A viszályt kiképző keret tagjainak az őrség elosztása alkalmával dr. vitéz Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok fejezte ki köszönetét az általuk végzett kifogástalan munkáért.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

A nyilastelepi református egyházrész küldöttsége Zöld József h.-polgármesternél

Pénteken délelőtt öttagú nyilastelepi küldöttség jelent meg a nyilastelepi református egyházrész képviselőtársulatánál Zöld József h. polgármesternél. A küldöttséget Mezey Béla egyházrészeli lelkipásztor és Fülöp Endre ny. igazgatótanító vezette. Mint ismeretes, az elmúlt presbiteri konferencián és választó ülésen a nyilastelepi egyházrész egyhangú lelkesedéssel presbiterévé választotta Zöld József helyettes polgármestert. A küldöttség most tudomására hozta ilyen

módon is a h. polgármesternek az egyházrész elhatározását és kérte Zöld Józsefet, hogy fogadja el olyan szeretettel ezt a meghívást, amilyenrel az egyházrész kívánja átadás részvételét a gyülekezet munkájában.

Zöld József h. polgármester a legszínteresebb örömmel fogadta az egyházrész bizalmát, s bejelentette a küldöttség tagjainak, hogy tőle telhetően intenzíven fog közreműködni mindenkor az egyházrész presbiteri munkájában.

Happy enddel végződött az ujesztendő első öngyilkossági kísérlete

Kiss Ferenc tetélteni születésű napszámos a múlt nap Debrecen utcáin öngyilkos lett. El volt keseredve az élettől és úgy gondolta, hogy az emberek rosszak, önzők és még az ujesztendő első napjának jótékony melege sem melegíti fel a szívet. Ez a gondolat annyira hatott szívére, hogy elkeseredésében végzetes tette határozta el magát. A sötéttség leple alatt ósont a József királyi herceg-utca 6. szám alatt levő átjáróház udvarára, felment a lépcsőházban az emeletre, ott leoldotta a nadrágszíját, felhurkolta a nyakára és a korlátra erősítette. Aztán állapott a korlát és pár pillanat múlva ott esüngött a korláton.

Eppen ebben a pillanatban ment át valaki az átjáróház udvarán. Az ő is úgy akarta, hogy felpillantson és észrevegye

az öngyilkosjelölt embert. Pár pillanat múlva rendőr is került elő, aki az összegyűlt emberek segítségével leoldotta az életunt embert a nadrágszíjáról.

Szerencsére a nadrág csattja a nadrágszíjban megakadt és így nem hurkolódott rá a nyakára. Kiss Ferenc ennek köszönhető, hogy megmenekült. A rendőrszem azután bekísérte a rendőrség központi ügyeletére, ahol lemondott öngyilkossági szándékáról. És hogy teljesebb legyen az öröm: dr. Czákó Zoltán rendőrtanácsos és Jánossy Mihály detektív saját pénzükből összeadtak egy kis pénzbeli segítséget Kiss Ferencnek.

Szemtanúk mesélik, hogy Kiss Ferenc a rendőrségről kalaplengetve, örömlől sugárzó arccal indult, újra ki, a gondokkal terhelt, de mégis szép életbe...

Hamis nyugtákkal akarta kártalanítani nyomorékká tett áldozatát

A beregszászi királyi törvényszék rendkívül bonyolult bűnyűgyet tárgyalt az elmúlt nap. Grünstein Ernő tiszaújfalvi géplakatos volt a vádlott, aki Buresu János kovácszi szőlőmunkást hat évvel ezelőtt autójával úgy legázolta, hogy az hónapok múlva százszázalékos rokkantként került ki a klinikáról. A felek között bírói egyezség jött létre és Grünstein Ernő 15 ezer cseh korona kártérítés fizetését ígerte meg a nyomorékká tett sértettnek. A részleteket egyelőre befizette, majd váratlanul elszámolást ajánlott Buresunak, aki meg-

lepve látta, hogy néhány nyugtát nem ő irt alá, hanem valaki hamisította az ő nevével.

A törvényszék korábban tartott főtárgyalása során bizonyítás kiegészítést rendelt el és szakértőkkel vizsgálta meg az aláírásokat, amelyek közül négyet a szakértők is hamisnak találtak. A törvényszék most két évi börtönbüntetésre ítélte a vádlott Grünsteint, aki meghamisított nyugtákkal akarta az ő gondatlansága miatt teljesen munkaképtelenné tett Buresut megrövidíteni. Az ítélet nem jogerős.

Ma este 8 órakor lesz Otttrubay Melinda és Zsedényi Károly balett-estje

Debrecen közönsége már régen vágyik arra, hogy a táncművészet kiváló képviselőit láthassa. A Zenekedvelők Köre bérletlen kívül azzal a eseménnyel kedveskedik Debrecen közönségének, hogy az Opera két legkiválóbb szólótáncosát: Otttrubay Melindát és Zsedényi Károlyt lépteti fel egy balett-est keretében. — Ugyanakkor sikerült biztosítani a táncművészeket kívül a debreceni közönség által jól ismert kiváló zongoraművészeknek: Hőhehl Margitnak és Timár Mária hegedűművésznőnek a szereplését is. — Hőhehl Margit Liszt: Tarantelláját fogja zongorán előadni, ezenkívül Stravinsky: Petruska táncát fogja játszani s az ő kísérete mellett táncolja el ezt a híres táncot Zsedényi Károly. A többi táncszámok kíséretét Galánffy Lajos zongoraművész látja el.

A műsor rendkívül gazdag. Kezddőni fog egy Gavotte-val, majd Zsedényi, Schumann: Variation, Otttrubay Delibes zenéjére szólótáncol. Ezután Timár Mária hegedűszáma következnek, egy Beethoven-, egy Brahms- és egy Schubert-számmal zárják. Majd Otttrubay és

Zsedényi kettős száma következik. Debussy híres Holdfény-zenéjére, ezután Hubay: Hejre Kati-jára magyar eserdást táncolnak. Szünet után Otttrubay kínai táncot lejt Lehár zenéjére, ezután következik a világhíres Petruska-tánc. A gazdag műsort Otttrubay—Zsedényi egyiptomi táncra, majd Otttrubay szóló valcserre zárja be.

Ez a műsor igazolja azt, hogy felejthetetlen művészi élményben lesz részük azoknak, akik a ma esti balett-estet megnézik.

A Zenekedvelők Körenek elnöksége ezúton is figyelmezteti a zenekedvelő közönséget arra, hogy esonakbérletek még mindig válthatók a következő hangversenyekre Harmathy Ferenc felületében. Aki a esonka bérletjegyet megváltja, a napijegyek árának egyharmada árán vehet részt a következő hangversenyeken.

Az Otttrubay—Zsedényi balett-estre korlátolt számban jegyek még kaphatók Harmathy Ferenc felületében. Előadás után a Nagyerdő felé külön villamos fog indulni.

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Nap” Tolvaj Imre, Piac-utca 1. — „Aranygyeaszaru” Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-utca 8. — „II. Rákóczy” Arany S. A. örökösai, Külsővásártér. — Sztankay” Németh László, Szent Anna-utca 64

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika szálló, félmelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznék minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20—23.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden vasárnap 11—12 óráig a pártiroda helyiségében. Dr. Ferenczy Tibor országgyűlési képviselő fogadó óráiban változás állott be, új időpontját a Debreceni Ujság fogja közölni.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika szálló félmeleten nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

A PÁRT ELNÖKE FOGAD minden hétfőn délután 5 óra 30 perctől 7 óráig a központi pártirodában.

FŐISPÁN FOGAD magánügyben minden csütörtökön délelőtt 10—12 óráig.

Időjárás

Az ország nyugati és északi megyéibe benyomult hideg, szárazföldi és a magasban még felettünk uralkodó tengeri eredetű enyhe és páradús levegő küzdelme egyre tart.

JÓSLÁS: Élénk északkeleti, keleti szél, sok helyen eső, havasodás, a nyugati és északi megyékben havazás. A hőmérséklet alakulása bizonytalan. (MTI)

Emlékezzünk

JANUÁR 4.

1914. Przemysl ostroma közben e napon a volt vészel 7. honvéd gyalogezred hadnagya, Csapó Géza századával a 428-as orosz támpont elfoglalásában vett tevékenyen részt. A század rohamra ugyan az ellenség összpontosított tüzeiben össze-roppant, de a magarárvont tűz lehetővé tette a szomszéd osztagoknak a támadást és a támpont elfoglalását. Csapó Géza hadnagy az elsők között tört be a támpontba, egyúttal pedig 3 géppuska zsákmányolásában és nagyszámú fogoly ejtésében is tevékeny részt vett. A bronz katonai érdemrenddel jutalmazták.

— Kiss József tankerületi főigazgató előadást tart Nyíregyházán. Január 30-án a csodagyerekekről tart előadást Nyíregyházán Kiss József, a tisztántúli tankerület kir. főigazgatója, aki ebben az igen fontos pedagógiai kérdésben tanári működésének tapasztalatai alapján alakított ki magának álláspontot és ezt foglalta tanulmányba. Nyíregyházán nagy érdeklődéssel tekintenek szakkörökben az előadás elé és ott is bizonyára mély hatást hagy maga után, akárcsak annakidején Debrecenben.

— Egyetemes Imahétet tart az Evangéliumi világszövetség az idén is január 5-től 12-ig azonos időpontban és azonos programmal minden nap. A debreceni evangélikus gyülekezet az idén is bekapcsolódik ebbe az egyetemes imahétbe. Vasárnap és hétfőn este 5 órakor a templomban, azután minden este január 12-ig a tanácsteremben lesz az imaóra. Az imaórákon az egyetemes imahét közös ígét olvassák, azokról elmélkednek és az egész világon minden este közös tárgyú imádságot mondanak. Az imaórákra a lelkes hívatalt felhívja a gyülekezet híveinek figyelmét.

— Halálos gyermekszerecséltenségek. F. Tóth János 3 éves kislányát kisfiú magára rántotta a zekát, amelyben hurka fűtt. A szerecséltelen gyermek a leforrázás következtében olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a kislány kórházban meghalt. — Pongó Mária 4 éves szatmárköri kislánynak a ruhája a tűzhelyből kipattanó szikrától meggyulladt és a matuszáka kórházba való szállítás közben sérüléseibe belehalt. A nyíregyházi kir. ügyészség a felelősség megállapítására elrendelte a vizsgálatot, egyben a szerecséltelenül járt gyermekek eltemetésére megadta az engedélyt.

Január közepéig tartanak a magyar-orosz kereskedelmi tárgyalások

A magyar ipari vezetők Roslaw Nandor, a Kereskedelmi Hivatal igazgatójának vezetésével Moszkvában hetek óta tárgyalásokat folytatnak. A magyar gyáripar képviselői konkrét ajánlatokat vittek az orosz fővárosba a tízmillió dolláros magyar-szovjet árukliring-keret kitöltésére vonatkozólag. Az eredeti terv szerint a

tárgyalásoknak karácsony előtt be kellett volna fejeződniük és a magyar bizottság tagjainak december 20-án kellett volna vissza érkeznük Budapestre.

Ertesülésünk szerint azonban a moszkvai tárgyalások előre nem látott okokból elhúzódtak és január közepe előtt nem nyerne befejezést.

A régi tizpengős nem kellett a besurranó tolvajnak

Neubauer Elemérné, Ferenc József-út 77. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a múlt nap besurranó lakásába és onnan mintegy 60 pengő értékű pénzt és egyéb holmikat vitt el. Megállapítást nyert, hogy a tolvaj zsákmányát 15 pengő készpénz, 1 darab kézimunka-abrosz, 1 darab kézimunka-futóabrosz, 2 darab selyem női nadrág és több női zsebkendő képezte. Mint érde-

kességet említjük meg, hogy az ismeretlen tolvaj egy darab tizpengőst nem vitt magával, pedig ez is a többi között volt. Kiderült, hogy a tizpengős régi volt, amely csak 1940 december 31-ig járt. A tolvaj gondolta, hogy úgy sem tudja hasznát venni, s így nem is vitte magával. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— Debrecen város közigazgatási bizottsága január 7-én, kedden tartja szokásos havi ülését Lossonczy István főispán elnöklésével a városháza kitanács-termében.

— A debreceni nyomorenyhító akelő javára legutóbb a Gazdák Általános Biztosító Intézete fizetett be 30 pengőt a főispáni hivatalhoz.

— Míg a malomban volt, lelopták lováról a gubát. Széves Gerzson gazdálkodó, Bellegelő 32. szám alatti lakos tegnap délután a Sámsoni-úton lévő darálómalomhoz hajtatott. Mielőtt bement volna a malomba, ötven pengő értékű gubáját ráterítette a lovakra. Mire visszatalált kocsijárához, a gubának hiült helyét találta. Széves Gerzson az ismeretlen gubatolvaj ellen megvette feljelentést a rendőrségen.

— Hivatalok, vállalatok vezetőinek figyelmét felhívjuk Naményi Gyorsíró-, gépiróiskolában végzett irodai munkaerőkre. Batthyányi-u. 1. szám.

— Haragosa kiszúrta a szemét. Pethe József 23 éves gebel juhász éppen amikor a bálba készült, útközben megleste régi haragosa, Kurucz Tamás és késsel megtámadta. Dulakodás közben a kés Pethő jobb szemébe fúródott. A fiatal juhászlégnét behozták a nyíregyházi kórházba, de szemévilágát már nem lehetett megmenteni.

— Nem sikerült a műtét — agyonlőtte orvosát. Belgrádból jelentik: A napokban egy Joszít Knezevics nevű paraszt jelentkezett a kórházban. Miután megvizsgáltatta magát, azt kérte az orvostól, hogy magánrendelőjében is fogadja. Ruszovics dr. beleegyezett és délutánra rendelőjében adott találkozót a betegnek. Amint a paraszt délután az orvos rendelőszobájába lépett, szó nélkül pisztolyt rántott és agyonlőtte Ruszovics dr.-t. Ezután önként jelentkezett a rendőrségen s kijelentette, hogy Ruszovics dr. öt évvel ezelőtt operálta, a műtét azonban nem sikerült s azóta szakadatlanul szenvedett. Elmondotta, hogy azért jött Belgrádba, hogy agyonlője az orvost, ha betegsége gyógyíthatatlannak bizonyul. A rendőrség és a közvélemény azonban nem ad hitelt ennek a vallomásnak és azt hiszik, hogy vérbosszúról van szó, mert Ószerbiának azon a környékén, ahonnan a gyilkos és az áldozat származik, még ma is divik ez a borzalmas népszokás. (NST)

— Meghalt Szopos Antal állampénztári tanácsos. Nemrégiben még örömmel számoltunk be arról a kinevezésről, hogy a miniszter Szopos Antal m. kir. állampénztári tanácsost, a debreceni állampénztár hivatal egyik kiváló tagját Csikszeredára állampénztári főtanácsossá léptette elő. Szopos Antal az összeomlás után szülővárosából Csikszeredából menekül az anyaországba, előbb Karcagon szolgált, majd Debrecenbe helyezték át. A szülővárosba való kinevezést természetesen a legnagyobb örömmel fogadta az állampénztári főtanácsos és sietett minél előbb elfoglalni új munkahelyét. Annál tragikusabban halt most városszerte az a hír, hogy a főtanácsos éppen azon a napon, amikor a hivatalos lapban is megjelent a kinevezése, családja körében Csikszeredán hirtelen meghalt. Halálát szív-szélhűdés okozta. Az ötvenkét éves állampénztári főtanácsos halála széles körben keltett részvétet. Szülőföldjén, Csikszeredán helyezték örök nyugalomra.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor dr. Ókrós János. Kistemplomban d. e. 9 órakor dr. Farkas Pál, 11 órakor Uray Sándor, d. u. 5 órakor Jánossy Imre. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Ács Mihály, d. u. 5 órakor Ács Mihály, Károli G.-téri templomban d. e. 9 órakor Kiss Antal Jenő, d. u. 4 órakor Peleskey Károly. Ispotály-templomban d. e. 10 órakor Kulcsár Dezső, d. u. 5 órakor Pál Antal. Arpád-téri templomban d. e. 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 5 órakor dr. Erdei Mihály. Homokkerti templomban d. e. 10 órakor Szilágyi László, d. u. 3 órakor Magi István. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órakor Mezey Béla, d. u. fél 6 órakor Mezey Béla. Csapókerti templomban d. e. 10 órakor dr. Danesházy Sándor. Kerekes-telepi templomban d. e. 10 órakor Kulcsár Ferenc, d. u. 3 órakor Kulcsár Ferenc. Nyúlasi áll. iskolában d. e. 10 órakor Jánossy Imre. Téglakerti áll. iskolában d. e. 10 órakor Birinyi János. Reménység Háza d. u. 3 ó Benkő Károly. Egyek d. u. 3 ó Siposs Imre. Dóczy J.-u. 2. d. e. 11 ó Konecz Zoltán. Wolaffka-telep d. u. 3 ó Szilágyi László. Egyetemi klinikák d. e. 8 ó Konecz Zoltán. Augustus szanatórium d. e. egyegyed 9 ó Konecz Zoltán. Horthy kórház d. e. 12 ó Konecz Zoltán. Téglavetői gyűl. ház d. u. 3 ó Kováts Árpád. — Tanyai istentiszteletek: Hármashegy d. e. 9 ó vitéz Szabó Endre. Lukaháza d. u. 2 ó vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 ó Erdei Károly. Macs d. e. 9 ó, Kismacs d. u. 2 ó Tömörny Lajos. Ondód I. Kádárdűlő d. e. 10 ó Rápolty Árpád.

A róm. kat. templomokban:

Rendes szentmiséről 6, 7, 8, 9 órakor. Feltízkor nagymisét tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prélátus. Déliben 11, háromgyed 12, fél 1 órakor szentmise, Kertségi kápolnában következők mondanak szentmisét: Csapókertben Kummergruber Emil kegyesrendi tanár, Homokkerten dr. Rassoovszky Kálmán kegyesrendi tanár, Nyilastelepen Kiss László káplán, Augustus-szanatóriumban Lau Richter Gusztáv plébános, Hajdú-sámsonban Novák Gyula káplán, Józsan dr. Szabó János káplán, Pallagon dr. Bákty Miklós kegyesrendi házfőnök, Klinikán dr. Lindenberger János apostoli korm., 10 ó dr. Imkes Lajos kegyesrendi tanár, Fogházban Szüts Ferenc kegyesrendi tanár, Szoboszló-úton Meskó Lajos kegyesrendi tanár.

Az evangélikus templomban

vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet. Prédikál Pass László. Este 5 órakor esti istentisztelet. Prédikál Jónás László. — Hétfőn, Vízkereszt ünnepén d. e. 10 órakor missziói istentisztelet. Prédikál Jónás László. Este 5 órakor esti istentisztelet és imaóra. Prédikál Pass László.

Istentiszteletek a baptista imaházban.

A Szappanos-utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaóra, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6—8-ig úrvacsoraszítés. Egész héten minden este 7—8-ig alliansz jelleget imaóra.

SIMAI MAGDA

gyorsíró és gépiróiskolája
Piac-u. 73. szám.

— Elcsúszott és lábát törte egy idős gazdálkodó. Súlyos baleset érte pénteken délelőtt Némethy István 74 éves, Haláp 189. szám alatt lakó gazdálkodót. Jártában-keltemben az udvaron elcsúszott és elortó jobb-combsontját. A súlyosan sérült idős gazdálkodót a mentők a sebészeti klinikára szállították, ahol felvették kezelésre.

— Németnyelvi foglalkoztató délelőtti óvodás gyermekeknek. Iskolásoknak délután nyelvtanítás, este felnőtteknek. Batthyányi-utca 16. Német Otthon.

— Üzembe helyezik a Nagybánya melletti rézbányát. Ertesülésünk szerint az iparügyi minisztériumban elkészültek azok a tervek, amelyek a Nagybánya mellett elterülő, jelenleg művelésen kívül álló rézbánya újból üzembehelyezésére vonatkoznak. A bánya gyengébb minőségű fémeket szolgáltat. Rézgálicellátunkan kifizetésére azonban a bánya termelése kitűnően felhasználható s értesülésünk szerint a bánya üzembehelyezése az ország rézgálicellátásának kiegészítését lesz hivatott szolgálni.

Gyászrovat

Gombos Istvánné Kántor Eszter 51 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félnyolc órakor lesz a Köztemető 2. számú ravatalozójából. Lakás: Jókai-utca 18. — Temetését Bartha vállalata végzi.

Botos Barna Bandika 2 hónapos korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Pozsonyi-út 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

A pécsi „Művészi hetek” szombati ünnepélyes megnyitására Herman Bálint kultuszminiszter képviselőjében Pécsre érkezik Haás Aladár miniszteri osztályfőnök, továbbá Ugron Gábor, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács elnöke, a tanács sok vezetőtagjával, valamint az irodalmi és művészi élet sok kiválósága. A „Művészi Hetek” eseményei a pécsi Nemzeti Színházban rendezendő irodalmi esttel kezdődik. (MTL.)

Nem lehetnek lelkészek a dán nők. Kopenhágából jelentik: A dán parlamentben elutasították azt a javaslatot, hogy a teológiát végzett nők rendes lelkészek lehessenek. A minisztérium részéről ezt a törekvést nevétségnek bélyegezték és a javaslatot le is vették napirendről. Az északi államokban általában nagyon elterjedt a nők jogairól folyó küzdelem, ami főleg abban merül ki, hogy a nők az összes életpályájukon versenyezni akarnak a férfival.

Kivágták a nagykorú református temető fát a cigányok. A nagykorú református temető gondnokasága feljelentésére nyomozás indult meg, mert a temető előfűtől minden éjjel négy-öt darab hiányzott. A csendőrség kiderítette, hogy a temető előfűtől Rafael Péter, Mihály István és Mihály András cigányok vágják ki. A bíróság a fatolvaj cigányokat egyházi fogházra ítélte.

Fiatalkorú rablóbandát tartóztattak le Miskolcon. A miskolci rendőrség már hosszabb idő óta nyomozást folytatott a városban történt lopások és rablások ügyében. A nyomozás eredményteljes volt, amennyiben elfogtak egy 16-20 éves suhanokból álló rablóbandát. A banda tagjai eddig rengeteg betörést és lopást ismertek be. A bűnlajstrom összeállítására még folyamatban van.

Vattay tánciskolájában január 10-én diák kolon kezdődik Kossuth-utca 11. szám.

Kiemelkedett a vízből a Titicaca-tó elsüllyedt szigete. Évekkel ezelőtt világszerte feltűnt, hogy a Merko laquezi sziget a Titicaca-tóban a víz színe alá süllyedt és eltűnt szem elől. A helyszínre küldött tudósok szerint a rendkívül tünemény a tó szintjének nagyszámú megváltozásával állott összefüggésben. A sziget a közelmultban ismét kiemelkedett a vízből s átkutatásakor ősi időkbeli származó építmények és aranytárgyak jeleit találták.

Óriási meteor hullott le Szovjet-Országokban. Moszkvából jelentik: Kelet-Kazakasztánban óriási tüzgolyót figyeltek meg, amely hatalmas füstcsóva kíséretében zuhant le egy járhatatlan vidéken. A szovjetországi tudományos akadémia meteorosztálya expedíciót küldött arra a vidékre, de eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a tüzgolyó egyetlen meteor volt-e, vagy apró meteoritokból állott.

Keresztúton égetett gyertyával akarta visszahívítani az udvarlót a cigányasszony — kéthónapi fogházbüntetést kapott. Sárközi Borbála ógyallai cigányasszony elment egy falubeli leányhoz, akitől megtudta, hogy elhagyta az udvarlóját. A leány bizalmába békült és felajánlotta neki, hogy az udvarlót visszatéríti hozzá. Elkérte az összes ruháit, kicsalta a leány pénzét, majd kijelentette, hogy a ruhák társaságában a keresztúton gyertyát fog égetni és a völgyben másnap bűnbánóan fog megérni. A keresztúton égetett gyertya ellenére a völgyben nem tért vissza még hetek múlva sem. A mindenképp kifosztott leány feljelentésére a felfüggesztett cigányasszonyt kéthónapi fogházbüntetésre ítélték a komáromi bíróságnak.

Vetítettképes előadás a Nyilasteven

Vetítőgéphez és hordozható harmóniumhoz jutott a nyilastelepi egyházközség.

A nyilastelepi egyházközség tanácsa vasárnap ülést tartott. Az elnöklő Mezey Béla lelképásztor bejelentette, hogy a kultuszminisztérium 200 pengős támogatásával vetítő gépet vásárolt az egyházközség. Bejelentette továbbá, hogy az árpádtéri egyházközség szívesen társul ehhez és hozzájárul a vételárhoz. A tanács úgy határozott, hogy az egyházközség teljes egészében vegye meg a vetítő gépet. Az egyházközség munkájának ismertetése során örömmel állapította meg, hogy a „Kálmán János” vegyeskar már egy éve folytatja elismerésre méltó működését, majd bejelentette Mezey lelképásztor, hogy a tanács új tagjainak megválasztása vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a templomban. Végül megállapította a tanács az egyházközség költségvetését, mely mintegy 1000 pengős keretben mozog.

Vasárnap este félhétkor egyébként vetítettképes előadást tart Mezey Béla lelképásztor a gyülekezeti teremben „A Székelyföld és népe” címmel.

Legújabb hír az egyházközségből, hogy ifjú vitéz Horty Istvántól, a MÁV elnökétől 180 pengős adomány érkezett hordozható harmónium vásárlására. Ez házi istentiszteletek tartásánál nagy alkalmazást és már a jövő hét folyamán rendelkezésbe áll az egyházközségnek.

Beszámoló 1940. decemberének időjárásáról

Az elmúlt december hónap kemény hideget hozott, de esapadéokban szegény volt.

A hónap középhőmérséklete Debrecenben —5,8 fok volt. 6,5 fokkal kevesebb a sokéves átlagnál. A hónap időjárása hőmérséklet szempontjából kivételesen hidegnek mondható. Ennél hidegebb decemberünk ezelőtt 7 esztendővel: 1933-ban volt. Ekkor a havi középhőmérséklet —6,0 fok volt. Tehát a mostaninál is hidegebb 0,2 fokkal. A hónap elején és végén volt néhány enyhe napunk. 11-ikéig 6 és a hó végén 2 napon emelkedett a hőmérséklet esőszerűre a fagypont fölé. A legmelegebb nap 9-ike volt, amikor is Debrecenben 3,3 fokot jegyeztek fel. 12-től 29-ig bezárólag azonban állandóan a fagypont alatt maradt a hőmérséklet. A legkéményebb volt a hideg 17. és 21-ike között. Ebben az 5 napos időközben a hőmérséklet hiánya meghaladta a 10 fokot. Ugyanebben az időszakban 21-én süllyedt a hőmérséklet az abszolút értéklombon vett legmélyebb pontra. 21-én reggel a 2 m. magasságban Debrecenben —21,6, a talajmentén —21,9 fokot észleltek. A hónap időjárásának kemény telles jellegére vall, hogy még az úgynevezett enyhe időszakban sem volt egyetlen fagymentes éjszaka sem. Sőt, 1 napon, 21-én a fagy erőssége meghaladta a —20, 2-féhen (27. és 28-án) a —15, nem kevesebb mint 11 napon a —10, további 8 napon az —5 fokot és csak a hátralévő 9 napon volt —5 foknál gyengébb fagy. A talajmenti rétegben természetesen lényegesen erősebbek voltak a fagyok. Itt —20 foknál erősebb fagyott 3-féhen észleltünk: 21., 27. és 28-án, 15 foknál erősebbet pedig 12-én, 20., 22., 23. és 29-én.

nek a fagyok ellen kellő védelmet nyújtott.

Az időjárás hideg jellege mellett borsos és napfényekkel volt. A napsütéses órák száma Debrecenben mindössze 41 volt, 17 napon egyáltalán nem volt napsütés, s ezen felül még 4 napon napsütés az 1 órából is alól maradt.

A rendkívül hideg időjárást a sarki eredetű szárazföldi hideg levegőnek Oroszország felől betörése okozta. Ezek a betörések többször megújultak és gondoskodtak a hideg időjárás további uralkodásáról. Többször tombolt ennél fogva városunk felett a viharos erejű északi, északkeleti szél, hideg szél. Erős észak szél volt 13., 14. és 16-án, majd 23., 24. és 25-én. A hó utolsó két napján végül felkerekedett a dél, délnyugati enyhe tengeri levegőt szállító szél, s december 30-án ez tombolt viharos erővel.

A tél ebben az évben szokatlannul korai időpontban állott be. Hiszen a múltévi 1939-es decemberben, mely pedig egy több évtizedre visszamenő rendkívül hideg télnek lett a bevezetője, csak 20. táján voltak erősebb fagyok és az első komoly hideg hullám december 27-én látogatott hozzánk, most pedig ez már december 13-án bekövetkezett. De talán éppen a télnek ez a korai beállta nyújt reményt arra, hogy az idei tél, ha hideg is lesz, de nem fog olyan rendkívül méreket ölteni, mint az 1939—40-es. Az elmúlt évtizedek feljegyzései ugyanis arra mutatnak, hogy 1925., 1927., 1933-ban, midőn a tél korán kezdődött, a folytatása a további tél hónapokban már sokkal enyhébb formában jelentkezett. Az idei december hasonlósága az 1933-ossal abban is megnyilvánul, hogy a hideg enyhülése majdnem egyszerre következett be, akkor is, mint most. Akkor 27-ére és most 30-ára állott be a kedvező fordulat.

A decemberi esapadék mennyisége Debrecen környékén és Hajdú megyében is lényegesen alatta maradt az átlagnak. A hó folyamán Obaterdón 17, a Hortobágy—Halastón 20, a Mátán 19, Hajdúböszörményben 23, Boeskaikertben 20 mm. esapadékot mértek.

Dr. Berényi Dénes egyetemi intézeti tanár.

Minden kedvezményt megszüntettek az olasz vasutak. Rómából jelentik: Az olasz államvasutak január elsejétől kezdve megszüntették az összes kedvezményes jegyeket a hatvígi, társasutazási, valamint különböző kiállítások és kongresszusok látogatására szóló kedvezményes jegyeket is.

Kettészakadt egy zátonyra futott hajó. A Srebreno jugoszláv áruszállító hajó mintegy két héttel ezelőtt a dalmát part közelében sziklára futott. Azóta több ízben próbálták a hajót a sziklázatonról elrontatni. Csütörtökön a nagy szélviharban a hajó kettészakadt. Személyzetéből 13 embert megmentettek, 12-nek sorsáról még nincs hír. (MTL.)

Tömeges húsmérgezés Gyállyal. Súlyos tömegmérgezés történt az éjjeli Gyállyal. Egy héttagú család húsmérgezést szenvedett. Életveszélyes állapotban voltak, amikor a mentők kórházba vitték őket. Jankovics István 40 éves asztalos feleségével, édesanyjával és négy gyermekével sertesporokölletet vásárolt. Éjszaka valamennyien rosszul lettek. A szomszédok kihívták hozzájuk a kispesti mentőket Jankovicsot, feleségét és édesanyját a Horty Miklós-kórházba, a gyerekeket a Tiszócska-kórházba, a hat éves Erzsébetet, az öt éves Esztert és a kétéves Etelt pedig a Madarász-utcai gyermekkórházba vitték. A csendőrség megindította a vizsgálatot a húsmérgezés ügyében.

Meghalt a „faember”, aki a kivirágzott fához hasonlított. A Boliviában levő Cochabamba városban meghalt a kórházban egy ember, akit különös betegsége miatt a kórház személyezte „faembernek” nevezett el. Ennek az állatnak olyan betegsége volt, hogy egész testén gombaszzerű képződmények keletkeztek és nagyon hasonlított a kivirágzott fához. Holttestét behalzsamozták és tanulmány céljából az Egyesült Államokba küldték.

3775-vel csökkent a választók száma Miskolcon. Miskolc város központi választmánya Fekete Bertalan polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen megállapították az 1941. évi választók névjegyzékét. Miskolcon a választók száma 1940-ben 19.780 volt. Ebből a névjegyzék kiigazítása alkalmával 4063 választót töröltek, 288 új választót felvettek, így az 1941. évi névjegyzékbe felvett választók száma 17.705, a csökkenés a tavalyival szemben 3775. A választmány egyúttal elrendelte, hogy az 1939. évi IV. tc. hatálya alá eső választókkal szemben le kell folytatni az igazolási eljárást. A központi választmány által megtagadott választójogi tanúsítvány miatt 80 panaszt adtak be a közgazgatási bírósághoz, amely ezek közül csak 13 panasznak adott helyt.

Kiugrott a robogó villamosból, mert összeveszett vele a férje. Szokatlan jelenet játszódott le a mult délután Kispessten egy 50-es villamoson. Kéri József és felesége, akik Kispessten a Vécsey-utca 26. számú házban laknak, összeszólkáltak a villamoson. A veszekedés annyira elfajult, hogy már-már ütlegelni kezdték egymást, az utasok azonban megakadályozták a verekedést. A kalauz rendőrt akart hívni. Az asszony ebben a pillanatban kiszaladt a peronra és kiugrott a robogó villamosból. Csak könnyebb zúzódásokat szenvedett, de eszméletét veszítette. Kihívták hozzá a mentőket, eszméltre térítették, ekkor azonban öngyilkos akart lenni. Saját érdekében a kispesti rendőrség életvédelmi őrszállyára vitték.

A Buna Vestire leközi Dumitrescu vasgárdista emlékiratából azt a részt, hogy a mult rendszer milyen eszközökkel vallotta a kezébe került vasgárdistákat. Két vasgárdista munkásnak, akik rőpirat-terjesztés közben fogtak el, martelen talpát botokkal verték, ujjait és körmeiket átfúrták és kiszaggatták, sőt nyalattak velük és az egyiknek csipőfogóval szorították össze a nyelvét. Egy gépkezelőnek a csendőrség konyhakéssel több helyen megrepesztették ülepőn a bőrt és sőt hintettek a sebekre. Egy gimnáziumi tanuló egy irásztallal a falka szorították és fejét revolveraggal ütlegelték. Azután egy olyan kinzőszekerczet használtak, amely végtagjait megnyujtotta és a veséket elmozdította helyükből.

METEOR MOZGÓ MŰSORA: Ma utoljára! Wallace Beery izgalmas filmje: „GARCIA FUTARJA” Holnapról: „Erdélyi kastély” Magyar film!

Súlyos égési sebeket szenvedett pntek délután Hajó-utca 2. szám alatti lakáson Olasz Magda 10 éves kislány. Amint a kályha mellett állt, egy kipattanó szikra meggyújtotta ruháját. Szerencsére a közelben tartózkodóknak sikerült eloltani a lángoló ruhát, de Olasz Magda így is másod- és harmadfokú égési sebeket szenvedett. A mentők a bőrklinikára szállították, ahol felvették kezelésre.

A román vasút vezérigazgatóság felhatalmazást kapott, hogy körülbelül 100 mozdonyt németországi javítóműhelyekbe szállítson és azokat ott kijavíttassa.

Szombaton temetik Tóth Tamást. Szolnok volt polgármesterét. Szolnokon is nagy részvétet keltett az a hír, hogy dr. Tóth Tamás, Szolnok volt polgármestere 48 éves korában Budapesten a Herzog klinikán Újév napján elhunyt. Dr. Tóth Tamás 1925-ben került Szolnok élére, mint az ország akkor legfiatalabb polgármestere és nagy építkezésekkel fejlesztette a városát. 1937-ben spanyolországi tanulmányútról betegesen tért vissza és azóta tolokocsin látogatta hívtalát. Később bekeveredett az ismert szolnoki panamagyegyebe, le is tartóztatták, míg azután 1940 májusában rehabilitáltak és az ügyesség valamennyi vádpontot elejtette vele szemben. A volt polgármester holttestét Szolnokra szállították és szombaton délután 2 órakor temetik el.

„A Duna Nemzetközi jogviszonnyal”

című írt cikket a Külügyi Szemle karácsonyi számában Jeszenszky Antal, a Magyar Külügyi Társaság Ifjúsági Csoportjának titkára. Vázolja a történelmi fejlődést, melynek során a nemzetközi szokás és jogérzék kifejlészetle a folyamatos szabadhajózásának gondolatát. Ennek az elvnek az érvényesülése a Dunán azért tartott oly soká, mert a forgalom szempontjából lényeges szakaszt, a toroklat vidékét Törökország birtokolja. Az ozmán birodalomnak pedig nem volt érdekében, hogy az általa leigázott népek, különösen pedig Magyarország szabad utat találjanak, melyen át bekapcsolódhatnak a világkereskedelembé. A törökök a hódoltság területét csak saját éléskamrájuknak tekintették. Mikor az oroszok vették át a vezetés szerepét a Duna-delta vidékén, szintén nem igyekeztek elősegíteni a folyam forgalmát és megkönnyíteni a hajózást. Oroszországnak, mint Fekete-tengeri hatalomnak, az érdeke azt követelte, hogy a Fekete-tengeri forgalom Odessza, nem pedig a Duna felé irányuljon. Ezek a hatalmak tehát csak kénytelen-kelletlen tettek engedelményeket azoknak a nemzeteknek, melyeknek a Duna hajózáshoz igen nagy érdekük fűződött. A bécsi kongresszus is csak elvi eredményeket tudott elérni. A hajózást valóságban csak az 1856-iki párisi kongresszus tudta biztosítani. — Ekkor ugyanis Oroszország a krími háború után gyenge volt és az európai közszemélye garatálta a szabadhajózás jogát, ami ettől fogva a szerződés szavai szerint „az Európai közjog részét képezi.” A Duna jogviszonyait azonban nem sikerül egységesen rendezni és ezáltal a folyamhajózás több jogterületre esik szét. A szentes alapja az európai nagyhatalmak féltékenysége az Osztrák-Magyar Monarchiával szemben. A világháborút befejező békeszerződések a duna hajózás felügyeletét is kiszájtították a győztesek számára, úgy hogy a fontos területi problémák eldöntésében eleinte Románia kívül csak három olyan nagy hatalom vett részt, melynek területét a folyam nem érinti. Oroszország újra parti hatalommá lett és részvételével 1940-ben összejött — Németország meghívására — az új Dunakonferencia, melynek hivatása, hogy az egész nemzetközi Dunaterületet egységes jogrendszer uralma alatt foglalja össze.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombaton délután: **Hajnalka huszára**, filléres helyárrakkal.
Szombaton este: **Erdészlány**. A) bérletben.

SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Szombaton délután promier szereposztásban megy a szezonban nagysikert aratott „Hajnalka huszára” filléres helyárrakkal. Este 8 órakor Timár Ila fellépésével „Az erdészlány” A) bérletben. A romantikus szerelmi darab promierjére nagy az érdeklődés.

A HATÁROZOTT IDŐTARTAMRA KÖTÖTT LAKÁSBÉRELETI SZERZŐDÉSEK MEGHOSSZABBÍTÁSA

A lakások béreltének felmondására vonatkozó korlátozó rendelkezéseket tartalmazó 2320—1940. M. E. számú rendelet 3. §-a akként intézkedik, hogy a rendelet hatálybalépése előtt határozott időtartamra kötött bérelti szerződés, ha a bérelti idő a jelen rendelet hatályba lépése után jár le, határozatlan időre meghosszabbodik, feltéve, hogy a lakásbérlő a bérbeadót a szerződés további fenntartására vonatkozó szándékáról ajánlott levélben értesíti. Ezt az értesítést a szerződés lejártá előtt legalább három hónappal kell postára adni.

Miután Debrecenben a gyakorlat az, hogy a bérelti szerződéseket rendszerint május 1-ig kötik és így 1941 május 1-ével kerülnek a bérelti szerződések megújításra, fontos érdeke fűződik a város közönsége azon részének, akiknek a mondott időben jár le a lakásbérelti szerződésük, hogy a hivatkozott számú rendeletben biztosított jogokkal éljenek. Nagyon fontos tehát, hogy február 1-e előtt értesítse a bérlő a háztulajdonost ajánlott levélben arról, hogy a május elsején lejáró, határozott időtartamra kötött bérelti szerződését meghosszabbítani kívánja és a rendelt rendelkezésével a bérlőnek ez egyszerű bejelentése folytán a szerződés határozatlan időtartamra meghosszabbodik.

Ak ezzel a joggal nem él, úgy a határozott időtartamra kötött szerződés a kötött idő lejártával érvényét veszti és akkor a lakás szabadddá válik, a háztulajdonos szabadon rendelkezhetik felette, hogy a lejáró szerződést meghosszabbítja-e vagy sem.

Azonban ez esetben sincs meg a háztulajdonosnak a béremelési joga, mégis ki van téve az illető bérlő annak, hogy a lejáró bérelti szerződését a háztulajdonos nem hosszabbítja meg.

A bérbeadó elfogadó nyilatkozata a szerződés hatályának meghosszabbításához nem szükséges.

SPORT

KOMOLY MÉRKŐZÉSEKET AKAR JÁTSZANI A DVSC A BAJNOKI NYITÁNY ELŐTT

Írtunk már a debreceni vasutas csapat készletéről az új évad megkezdése előtt. Legutóbbi értesülésünk szerint a tornatermi edzéseket már 8-án megkezdte a csapat, a szabadban pedig három hét múlva kerül sor edzésekre. Palotás edző vezetésével. De ezen kívül terbe vette a vezetőség, hogy a bajnoki nyitány előtt több komoly mérkőzést játszat a csapattal, mert tudvalevő dolog, hogy ilyenkor lendül bele a csapat a hosszú pihenő után a játékba, már pedig a csapatnak már a kezdetnél nagyon kell vigyáznia minden lépésre, ha továbbra is a bajnokság élén akar állani. E „bemelegítő” mérkőzések ellenfelei még bizonytalanok.

SPORTHÍREK

Vigaszermérkőzést játszhat a Nagyban SE. A nagybanvai csapat, mint ismeretes, vereség nélkül esett ki az Erdélyi Kupából. Legutóbbi ellenfelel, a WMFC-vel döntetlent játszott Nagybanván. A csepeli csapat most módot nyújt a visszavágásra és éremmérkőzésre hívta meg a legyőzött ellenfelet.

Schmelling legyőzésére készül Lázak, Németország nehézsúlyú ökölvívó bajnoka. A nemzetközi ökölvívó szövetség-nél bejelentette, hogy meg akar mérkőzni az európai bajnokság elnyeréséért annak jelenlegi védőjével, Max Schmellinggel. A mérkőzés színhelye valószínűleg Hamburg lesz, de a bécsiéket szeretnék, ha a nyár folyamán stadionjukban tartanák meg a nagy viadalt.

Király visszatér a Gammába. A változott fedezetjátékos minden valószínűség szerint vissza fog térni régi egyesületébe és nagy erőssége lesz a Gamma fedezetsorának. Sikertült egyébként a csapat védelmét is megerősíteni, csupán a csapat sorban nem akadnak megfelelő új erőre. A volt Boeskaiból odakerült Turay II. egyébként manduliumtéten esett át.

Az NB. II. bajnoksága március elején kezdődik, két héttel az első osztály rajtja után.

Pánamerikai játékok megrendezését vették tervbe az Egyesült Államokban, melyre az 1942. évben kerülne sor. Erre Amerika valamennyi állama elküldene atlétáit és egyéb versenyzőit. Az első tervek szerint Buenos Ayres lesz a játékok színhelye, de többen a központibb fekvésű Havanna mellett foglalnak állást. Ez egyébként előkészület lenne az 1944. évi olimpiásra, melyet már valószínűleg meg lehet rendezni.

Közzgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Ezidőszert meg mindig nincsen megbízható információja a gabonátözsdeknél arról, hogy az utóbbi hetek abnormis időjárása milyen hatással volt a vetésekre s ezért tartózkodás nyilvánult meg az üzletkötésekben.

Élénken foglalkoztatta a piacot a csöves tengeri árának maximalása és remélik, most már rendszeresebb forgalom lesz a csöveskukoricában, ha nem is a budapesti piacon, de a vidéki állomásokon.

A januári magasabb árak az üzletalkulásában még nem jutottak kifejezésre, inkább csak a magvakban volt forgalom. Egyik-másik cikk szilárd irányzatú, így például a lóhereinag ismét 5 pengővel drágult.

MAXIMÁLTÁK A CSÖVES TENGERI ÁRÁT IS

A gabonátözsde az utóbbi hetekben úgyszólván teljesen szünetelt a forgalom a csöves tengeriben, mert mind termelői, mind kereskedői körökben számoltak a csöves tengeri árának maximalásával is. A hivatalos lap közlése szerint

az árkormánybiztos január 2-án kelt rendeletével maximalta a csöves tengeri árát is. Az egészséges, érett, időszerűen száraz csöves tengeri legmagasabb termelői árát nyolc területi beosztásnak megfelelően állapították meg. E megállapítás szerint január hónapban területenként 12.10—13.80 pengő között változik a csöves tengeri maximális ára. Ezt a maximális árat csak abban az esetben lehet felszámítani, ha a szem tartalom januárban 75.5 százalék.

Ugyancsak ebben a rendeletben állapította meg az árkormánybiztos a visszacsatolt keleti és erdélyi területre a szemes tengeri legmagasabb árát is, amely januárban területenként 18.05—19.55 P között változik.

ORSZAGOS VÁSÁROK

Január 4., szombat: Hódmezővásárhely (kirakóv.), Mezőtúr (kirakóv.), Mindszent (kirakóv.) — Január 5., vasárnap: Ozora, Pilis, Tiszaluc. — Január 6., hétfő: Bodajk, Eger (havi állatv.), Emőd (havi állatv.), Debrecen (nyerstermék és iparcikkek), Keszthely, Léva, Lajosmizse, Magyaróvár, Miszla, Nagykapornak, Veszprém. — Esetleges változásért felelősséget nem vállalunk.

NYERSKOSZT, A NYERS DIÉTA MINT TERMÉSZETES GYÓGYTÉNYEZŐ

Írta: **Bucsányi Gyula dr.** főorvos, eu. főtanácsos. — A tartalomjegyzékből: A nyerskoszt lényege. — A vér megromlása helytelen táplálkozás folytán. — A nyersdiéta tudományos kritikája. — Milyen táplálékok használhatók a nyersdiétánál? — Gyümölcskürák. — Nyerskoszt-receptek (teljes szakácskönyv) stb. stb.

Ára 3 pengő.

Kapható:

DEBRECENI UJSÁG—HAJDUFÖLD
Kiadóhivatalában
Ferenc József-út 56. Telefon 21—90.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felelős kiadó:
Balogh István

APRÓHIRDETÉSEK

Háztartási alkalmazott

Fiatal mindenek bejárónőt felveszek. Magoss György-tér 24. sz. 382

Betűtendő állás nőknek

Jóírású ügyes tanulóleány vagy fiú felvétetik Springer könyv-, papír-, fotóüzletében a főútcán. 368

Betűtendő állás férfiaknak

Felvezünk ügynőket, akik kisebb biztosítások szerzésével már foglalkoztak. Jelenkezés legalább egy darab személyazonosság igazoló okmányal naponta 9—12 és 3—6 között. Cím a ikadóhivatalban. 369

Kiadó lakás 1 szobás

Központi fűtés nagy szoba fűrdőszobával kiadó. Kossuth-u. 39. keresztépület. Megtekinthető 10—11 és 3—4 óra között. 380

Utcai szoba

előszobabéjártal bútorral vagy anélkül, esetleg teljes ellátással is kiadó. Érdeklődni Szent Anna 34. 351

Kiadó lakás 2 szobás

2-szobás, fűrdőszobás lakás és 3-szobás kerti lakás azonnal kiadó. Halastó-u. 10. 374

Lakás- és szobakereslet

Irodahelyiségnek 3—4-szobás lakást keresünk a központban. — Cím a kiadóban. 97

Mosott rongyot

a legmagasabb áron vesz lapunk nyomdája, József kir. herceg-utca 16. szám.

Keresünk

egy szoba, konyha, fűrdőszobás bútorozott lakást, vagy tiszta bútorozott szobát konyhasználattal lehetőleg a központban. — Megbeszélés „Egyesületnél”, Püspöki palota, II. kapu, I. em. 39. 370

Ajánlat

FÉRFI előlő- és öltönyzővek, minden hozzávaló, férfi divatport- és galléros ingek olcsó árban
Petrik né!
Szent Anna-u. 5. sz.

Tűzelőt

Eötvös-u. 18. sz. alatt veszen! 381

Sírkövek

műköből és termésköből, Sempernova nemes vasolat és mindenfajta építési anyag, mészsalak szikefalaj javításához a Debreceni Műkögyárban, Fűrdő-u. 2. kapható 933

Szárász

bükk tűzifa kapható Kovács Mihály telepen, Szt. Anna 36. Telefon 19—21 372

Ocskavasat,

fémét, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvessz Vas- és Fémgyűjtő Körzeti Iroda, Pácsi-utca 17. Telefon: 20—94. 777

Nagy hőpalack

(THERMOS) vásár

Tóth Gyula

vasüzletében, városközpontban

Autó-motor kerékpár

Egy Steyer teherautó Ungváron eladó. Értekezni Kigó 38. 376

Eladó ház

Homokkert,

Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jóltermő szőlővel, felszereléssel, 831 négyzetű földdel eladó. Értekezni ugyanott 1225

ELADÓ

Budai Ézsaiás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Egyszobás,

előszobás, konyhás és ugyancsak egy szoba, konyhás, mellékhelyiségekkel álló, 370 □-os tekeket adó, Villanyvilágítás, termő gyümölcsös és szőlővel beültetve, kényelmes, gazdaságos. Homokkert, Puzdra-utca 4. 850

Eladó házhely

Olcsó házhelyek Poroszlány-úton és az erdőszoron. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Műkögyárhoz, Fűrdő-u. 2. szám. 1219

Eladó átalak

Eladó 2 bőtejtű Bonyhádi kisborjas tehén, takarmány. Halastó-u. 10. 376

Eladó ingóság

Frakk teljesen új állapotban, magas alakra és egy mongol rókaboa eladó. Komlóssy-út 15. sz.

Külön'le

Arany női lornyett találtott. Igabolt tulajdonosa a Debreceni Ujság—Hajdúföld kiadóhivatalátveheti.

EGY

bétfárató lagenerátoru malom és villanytelep eladó. Cím megtudható Hétevezér-utca 41. alatt. 356

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor.